

Z OBSAHU:

**Z březnových
krajských setkání**

**Zabraňme
vylidňování území**

**Zrušte část zákona
o rozpočtové
odpovědnosti**

**Vstoupíte
do systému
sociálního bydlení?**

Vážené kolegyně a kolegové,

srdečně Vás zdravím v nové roli. Jako výkonný ředitel Svazu měst a obcí ČR. Jsem jím od dubna, funkci jsem převzal po Danu Jiránkovi, který pro naši organizaci nadále pracuje, a proto se s ním budete určitě i nadále setkávat. Za dosavadní dlouhou práci pro města a obce bych mu rád i na tomto místě poděkoval a vyjádřil přesvědčení, že i nadále bude konstruktivně přispívat k obhajobě zájmů obcí a měst, jako tomu bylo dosud.

I když jsem ve funkci ředitele nový, všichni víte, že Svaz znám velmi dobře. Začínal jsem v něm hned po škole jako právník, mou oblastí kromě základní organizace a fungování obcí bylo životní prostředí a energetika. Práce pro místní samosprávu se stala mým posláním, téměř neoddelitelnou součástí mého života (což moje žena ne vždy ráda slyší :-), dá se říci až srdeční záležitostí. Docela obvykle lidsky mě baví bojovat za zlepšení života v našich městech a obcích, rozvíjet území a usilovat o to, aby se lidem v nich dobře žilo a byli na své domovy hrdí, aby rádi navštěvovali i jiná místa pro krásu jejich památek a přírody nebo pro jiné příjemné zážitky. Toto velmi dobře znám z další zkušenosti v samosprávě, ze zkušenosti starosty dvou a půl tisícové obce od roku 2010 a z pozice člena Předsednictva a místopředsedy Svazu od roku 2013.

V rámci působení v nové funkci chci naplnit tři základní priority, které mají přinést maximální prospěch členským městům a obcím:

1. Vyhodnotit minulé i současné projekty Svazu a připravovat projektové záměry

budoucí, zaměřené zejména na vzdělávání, čerpání dotací a veřejné zakázky.

2. Nastavit rozsah a dlouhodobou udržitelnost právní poradny pro všechna členská města a obce.
3. Personálně a odborně stabilizovat Kancelář Svazu.

Při všech svých aktivitách chci klást důraz na spolupráci se všemi třemi komorami, tedy na fakt, že služby poskytujeme pro obce, města a statutární města. Jednoduše: na velikosti nám nezáleží, jsme tu pro všechny místní samosprávy. Jsem si velmi dobře vědom toho, že jinak je třeba přistupovat k malým obcím, jinak ke středním a velkým městům. Každá z velikostních kategorií má totiž své specifické podmínky, jiné možnosti, jak území rozvíjet. Je rovněž velký rozdíl v potřebách a v aparátu od těch nejmenších (kde pro obec pracuje pouze neuvolněný starosta maximálně s účetní na poloviční úvazek) až po ty velké. Věřím, že jsme si toho všichni ve Svazu vědomi, že jsme – jak s oblibou říká čestný předseda Komory obcí Josef Bezdíček a já to plně kvituji – tři Svatoplukovy pruty. Dohromady spojené je nikdo nezlomí. Právě v Komoře obcí, Komoře měst a Komoře statutárních měst je jedinečná síla Svazu, která se už tolikrát osvědčila při napravování legislativních složitostí a nešťastných kreativních nápadů našich zákonodárců.

V této souvislosti bych chtěl navázat na to dobré, co se Svazu měst a obcí ČR podařilo, dále naši Kancelář, která Vám, starostkám a starostům, poskytuje služby, profesionalizovat a zaměřit činnost jednotlivých sek-

cí k řešení praktických problémů. S Vaším svolením si dovoluji tvrdit, že mám na co navázat a dobré vztahy s Předsednictvem našeho Svazu a celou členskou základnou budu nejen udržovat, ale také posilovat a rozvíjet. A dobré vztahy a pořádek vždy začínají doma, proto budu takto přistupovat k výkonu své funkce navenek i dovnitř kanceláře.

Jelikož citlivě vnímám ze svých dosavadních působišť, že každá změna vedení vyvolává nejistotu, rád bych na závěr dubnového úvodníku zdůraznil: „Přišel jsem tvořit, nikoliv bořit.“ A budu moc rád, když mi v tom, milé kolegyně a kolegové, pomůžete. Děkuji za to a těším se na spolupráci.

*Mgr. Pavel Drahovzal
výkonný ředitel Kanceláře Svazu
starosta Velkého Oseku*

Na slovíčko s předsedou Svazu měst a obcí ČR

Mluví se u vás o dubnové změně vedení Svazu měst a obcí?

V úvodníku tohoto InSu o ní píše nový výkonný ředitel Pavel Drahovzal. Také z pozice předsedy bych chtěl poděkovat Danu Jiránkovi za léta skvělé práce pro města a obce a v jeho nové úloze ve prospěch samospráv mu popřát mnoho úspěchů. Dan Jiránek je jednatelem a ředitelem našeho pobočného spolku. Organizace, která má zejména vzdělávací roli a která musí mít nezbytnou konti-

nuitu s dosavadní činností Svazu. A protože v souvislosti s jeho novou rolí byla nezbytná rychlá změna na pozici výkonného ředitele, logickou volbou byl člověk, který Svaz měst a obcí zná takřkajíc od píky, v minulosti jako právník Kanceláře, později jako starosta Velkého Oseku, předsedy Komory obcí a místopředseda naší organizace. Jsem rád, že Pavel Drahovzal nabídku přijal a věřím, že spolu s Danem Jiránkem vytvoří fungující tandem Svazu měst a obcí ČR a jeho poboč-

ného spolku tak, aby obě organizace maximálně spolupracovaly, pomáhaly rozvíjet území a zlepšovat život obyvatel našich měst a obcí. Aby vám, starostkám a starostům, poskytovaly služby, které skutečně potřebujete, a dohromady jsme tak všichni společně hájili zájmy měst a obcí s využitím maximálního potenciálu všech složek, které samosprávy tvoří.

*Mgr. František Lukl, MPA
předseda Svazu a starosta Kyjova*

Z březnových jednání

● **Administrativa v kontextu s Poštou Partner by se měla snížit**

1. březen 2017, Praha

Předseda Svazu František Lukl, starosta Kyjova, a místopředseda Svazu Pavel Drahovzal, starosta Velkého Oseku, jednali opět se zástupci České pošty. Probíral se aktuální stav projektu Pošta Partner. Představitelé samospráv tlumočili názory starostů, kteří si stěžují na velkou administrativu s projektem spojenou. Předali tedy podněty na snížení administrativy a rovněž zlepšení komunikace v kontextu se změnami kamenných poboček na franšízové. Česká pošta přislíbila,

že by se od poloviny letošního roku mohla administrativa související s projektem snížit. Dále přislíbila, že se její zástupce zúčastní kulatého stolu, který pořádá Svaz společně se Senátem ČR na téma „Zabraňme vyliďňování území aneb Jak zajistit jeho obslužnost“ (viz str. 12). Závěrem jednání zástupci obou organizací potvrdili společný zájem na projektu Pošta Partner pokračovat.

● **23. ročník soutěže Vesnice roku vyhlášen**

7. březen 2017, Praha

Na jarním Dni malých obcí v Letňanech byla podepsána pravidla a vyhlášen další ročník

soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova. Vyhlášovateli soutěže jsou Ministerstvo pro místní rozvoj, Spolek pro obnovu venkova, Svaz měst a obcí a od roku 2007 také Ministerstvo zemědělství. Cílem soutěže je podpořit veškeré hodnoty venkova a jeho obyvatel, které jsou základem pro kvalitní život na venkově. Velkou roli při hodnocení účastníků soutěže proto hraje také společenský a kulturní život, tedy především aktivity vesnických spolků. Kritérií pro hodnocení je ale pochopitelně mnohem více. Přihlíží se ke koncepčním dokumentům, aktivitám samotných občanů, podnikání, péči o stavební fond, k celkovému obrazu vesnice, ale pochopitelně také k občanské vybavenosti, tedy službám, k vybudovaným inženýrským sítím, péči o veřejné prostranství a zeleň, informačním technologiím atd.

Protože se jedná opravdu již o zaběhlou soutěž, připomeňme jenom, že přihlásit se do ní mohou obce vesnického charakteru, které mají maximálně 7500 obyvatel a mají zpracovaný vlastní strategický dokument zabývající se rozvojem obce, program obnovy vesnice nebo program rozvoje svého územního obvodu. Soutěž je organizována ve dvou kolech, krajském a celostátním. Loňského ročníku soutěže se zúčastnilo celkem

251 obcí, věříme, že letos jich bude ještě více. Za Svaz podepsal podmínky soutěže předseda Komory obcí Pavel Drahovzal, starosta Velkého Oseku. Více informací o soutěži najdete na <http://www.vesniceroku.cz>.

● **Nejen o chybějících lékářích jednalo vedení Svazu s ministrem zdravotnictví**

7. březen 2017, Praha

Vedení Svazu jednalo s ministrem zdravotnictví Miloslavem Ludvíkem o pro-

blémech, s kterými se v oblasti zdravotní péče potýkají města a obce. Předseda Svazu František Lukl a místopředseda Pavel Drahovzal ministra informovali o tom, že zejména venkov a menší města trápí, že lidé přicházejí o služby. Lékaři odcházejí, se zdravotní i sociální péčí je to velmi složité. Stejně tak s dalšími službami, jako je obchod, banka, pošta apod.

Z aktuálních témat se mimo jiné otevřely poplatky v lékárnách, účast zástupců měst a obcí v pracovních skupinách resortu či letecká záchranná služba (LZS). Zaznělo, že LZS by měla zůstat v gesci krajů, stát by měl od roku 2020 zajišťovat vrtulníky. Vedení Svazu také představitelé resortu ujistili, že Ministerstvo zdravotnictví na města a obce nebude zapomínat při připomínkových

Zpravodaj Svazu měst a obcí ČR

Vychází v nákladu 2940 ks zdarma. – Vydává SMO ČR, pobočný spolek. – Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4, tel.: 739 069 673, e-mail: polak@smocr.cz. – ID datové schránky: **wgn65aa** – Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce. DTP: Grafické studio J&S. – Uzávěrka tohoto čísla 31. 3. 2017. – MK ČR E 14584

řízení. Shoda panuje v tom, že je lepší naslouchat praktickým podnětům měst a obcí ještě v legislativním procesu než posléze měnit přijaté zákony, které se ukáží nefunkční. Vše je pak podstatně složitější a trvá déle. Zástupci Svazu ministra také informovali, že ke zdravotně-sociálním otázkám Svaz ve spolupráci se Senátem naplánoval na letošní duben seminář. Jde o druhé diskusní setkání starostů na téma „Vylidňování území“. První se uskutečnilo 15. března 2017 – viz str. 12. Ministr Miloslav Ludvík přislíbil, že se akce v Senátu zúčastní zástupce jeho resortu.

● Kdy se nemusí vést EET?

10. březen 2017, Praha

Sérii metodických příkladů, kdy se má a kdy se nemusí vést elektronická evidence tržeb (EET), vydalo v březnu Ministerstvo financí ve spolupráci s Finanční správou. Ministerstvo tak odpovědělo na otázky měst a obcí i dalších subjektů, které s EET souvisí. O EET se jednalo také na společné schůzce předsedy Svazu Františka Lukla s ministrem financí Andrejem Babišem. Ten upozornil, že je velký rozdíl mezi hlavní činností spolků a jejich drobnou nepodnikatelskou činností. Zjednodušeně lze říci, že nepodnikatelské činnosti spolků se vedení EET netýká. Pokud tedy např. hasiči jednou za rok pořádají ples, EET vést nemusí. Pokud by je však organizovaly jednou týdně, situace by byla jiná. (Pozn. redakce: K problematice EET jsme zveřejnili podrobný článek v INS č. 1 na str. 5–8.)

Konkrétní modelové příklady jsou nyní k dispozici na www.etrzby.cz. Podrobnosti jsou rovněž v metodice Finanční správy, kterou organizace připravila v reakci na praktické zkušenosti s EET, která funguje od loňského roku. Ministerstvo financí i Finanční správa vyhotovily už na 40 000 posouzení k EET a odpověděly na tisíce dotazů, které s elektronickou evidencí tržeb souvisí. V této podpoře chtějí pokračovat.

Tzv. převlečené spolky bude Ministerstvo financí i Finanční správa potírat, aby činnost skutečných obecně prospěšných organizací nedegradovaly a nepoškozovaly jejich dobré jméno. Pro stát i samosprávy je zásadní podpora spolkové činnosti jako služby občanům, kterou lidé chtějí a potřebují a která vede k tomu, že mají lepší vztah k místu, kde žijí.

Při jednání s ministrem se mluvilo také o návrhu Libereckého kraje na zvýšení podílu z DPH v rámci RUD na úroveň domluvenou před důchodovou reformou, tedy na 23,58 %. Ten by měl jít do 2. čtení v Poslanecké sněmovně. Svaz ho podporuje a o to stejné požádal ministra financí. Resort se chce ve spolupráci se samosprávami věnovat také zákonu o rozpočtové odpovědnosti. Senátoři k němu podali ústavní stížnost (viz str. 10), ministerstvo je nakloněno nove-

le právního předpisu. Ve spolupráci se Svazem by chtělo uspořádat vzdělávací akce, které aplikaci zákona vysvětlí. Hovořilo se i o příjmech z loterií.

● Prezident podepsal novelu zákona v hmotné nouzi

23. březen 2017, Praha

Prezident podepsal novelu zákona o pomoci v hmotné nouzi, která mimo jiné umožňuje samosprávě v určité míře ovlivnit vyplácení doplateků na bydlení. Obce budou moci navrhnout pověřenému obecnímu úřadu vydání opatření obecné povahy, jímž se vyhlásí oblast se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů (zejména porušování veřejného pořádku, nepříznivé vlivy působící na děti, výskyt osob pod vlivem návykových látek). V takové oblasti nebude možné „nově přichozím“ vyplácet doplatek na bydlení. Občanů, kteří v takové oblasti žili ještě před jejím vyhlášením, se opatření nedotkne.

XV. sněm Svazu již za několik dní – přijedte rozhodnout o svazových prioritách

Kdy: 18. a 19. května 2017

Kde: Parkhotel, U Borského parku 31, Plzeň

Již za pár dní se bude konat XV. sněm Svazu. Rozhodne především o prioritách svazové činnosti na další období, tedy o aktuálních tématech, kterými by se svazové orgány včetně Kanceláře měly intenzivně zabývat a kam směřovat. Schvalovat bude ale také zprávu o činnosti Svazu a výsledky hospodaření za uplynulé období. Jak jsme již avizovali, na programu je i změna Stanov, a to především v souvislosti s projednáním nového způsobu nominací do Rady Svazu.

Svaz má v současné době 2674 členů. K přijetí zásadních rozhodnutí, kam např. změna Stanov patří, je zapotřebí **většiny všech členů Svazu**, tedy minimálně 1338 hlasů. Proto znovu apelujeme na všechny z vás – **nebudete-li se moci této akce zúčastnit vy osobně, předejte svůj hlas některému ze svých kolegů (případně některému členovi Předsednictva), který se nadcházejícího Sněmu zúčastní**. V průběhu března jste e-mailovou poštou obdrželi přihlášku k účasti i formulář ke zplnomocnění. Znovu vás tedy prosíme, pokud do Plzně nepojedete, domluvte se a předejte některému kolegovi svůj hlas. Jedině tak lze zajistit, aby Sněm byl usnášeníschopný.

Vyplněný příslušný formulář pak zašlete do Kanceláře Svazu, a to buď poštou (SMO ČR, ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4), nebo datovou schránkou (5fkgwn3), e-mailem (smocr@smocr.cz) či faxem (234 709 786).

Dodejme ještě, že na Sněm jsou pravidelně zváni také nejvyšší státní představitelé, ministři, poslanci a senátoři, s kterými mají delegáti Sněmu možnost diskutovat hned první jednací den. A protože je to akce dvoudenní, chybět nebude ani tradiční společenský večer s hudbou.

Těšíme se na setkání s Vámi.

Z březnových krajských setkání

Jak jste jistě již zaznamenali, v únoru se rozběhl kolotoč krajských setkání. Nejvíce těchto regionálních akcí bylo ale naplánováno na březen. První březnové se konalo v Libereckém kraji, další pak v krajích Jihomoravském, Středočeském, Plzeňském, Karlovarském, Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském. Na duben tedy zbývají už jenom jižní Čechy a Vysočina. Ani na březnových krajských setkáních nebyla o výměnu informací a názorů nouze.

Znovu si připomeňme, že k hlavním tématům letos patří novela zákona o obcích, financování školství, veřejné opatrovnictví, informační systémy, ochrana osobních údajů, změny malých rozpočtových pravidel, změny rozpočtového určení daní, kontroly ve veřejné správě, rozpočtová odpovědnost, sociální bydlení,

zákon o hazardních hrách, zákon o odpadech, stavební zákon a další. Stejně jako na únorových krajských setkáních i na těch březnových bylo snad všude slyšet, že stát na obce přesouvá stále více povinností, nikoli už ale potřebné finanční prostředky. Pojďme se tedy krátce do jednotlivých regionů podívat.

Liberecký kraj, 1. března 2017

2018 navíc cca 800 korun. Změna RUD je správnou cestou, jak dostat více finančních prostředků. To, že se návrhem zabývá Poslanecká sněmovna, považuje téměř za zázrak. Více peněz do území by podle jeho slov pomohlo všem, a to zejména v době, kdy stát přidává úkoly, ovšem bez peněz. Jako příklad uvedl již velmi medializované zvyšování mezd řidičům autobusů.

Místopředseda Svazu Vlastimil Pícek, starosta Brandýsa

Na krajském setkání v Liberci se aktuálně jednalo zejména o navyšování podílu obcí na dani z přidané hodnoty v rámci rozpočtového určení daní. To proto, že tentýž den návrh na navýšení podílu ze stávajících 21,4 % na 23,58 %, tedy na úroveň před důchodovou reformou, který navíc vycházel právě z Libereckého kraje, projednávala Poslanecká sněmovna. Vyšší podíl z DPH by rozpočet samospráv posílil asi o 8 miliard korun. Změnu podporují zástupci Svazu i dalších organizací hájících zájmy samospráv, kteří za tímto účelem podepsali při příležitosti konání Právní konference společné memorandum – viz INS č. 2, str. 2.

nad Labem-Staré Boleslavi, při svém vystoupení potvrdil, že nedostatečné krytí stále nových úkolů trápí nejen kraje, ale i města a obce. Poukázal přitom např. na nové povinnosti v souvislosti s novým školským zákonem.

(Pozn. redakce: Návrh Libereckého kraje na navýšení RUD, sněmovní tisk č. 791, byl projednán 1. března 2017 v 1. čtení na

55. schůzi sněmovny a byl přikázán k projednání rozpočtovému výboru jakožto výboru garančnímu a dále výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Garanční výbor projednání návrhu dne 10. března 2017 přerušil a stanovil termín pro podávání písemných pozměňovacích návrhů do 10. dubna.)

Na setkání v Liberci se mluvilo také o sociálním bydlení. Zákon, který ho upravuje, by už měl jít do vlády, stále ale trvají rozpory mezi resorty. Pro samosprávy je naprosto zásadní, že se Svazu podařilo prosadit, aby vstup do státního systému sociálního bydlení byl dobrovolný a ze zákona zmizely povinné kvóty pro počet bytů, které měly města a obce na sociální bydlení vyčlenit. Danou věc se nakonec podařilo státu rozmluvit, problémy však nadále trvají například u zákona o odpadech, trvalého bydliště na ohlašovacích či u stavebního zákona. Naopak vyřešit se od roku 2017 podařilo financování veřejného opatrovnictví, a to díky vstřícnosti Ministerstva vnitra.

Hejtman Libereckého kraje Martin Půta při setkání v Liberci uvedl, že pokud by se podíl samospráv na DPH zvýšil, města a obce by ročně na jednoho obyvatele dostaly od roku

Krajské setkání v Brně patří téměř každý rok k těm nejpočetnějším. Letos se zde sešlo na 120 lidí. Starostové debatovali zejména o problematice vylidňování venkova, tedy o tom, jak zajistit jeho obslužnost. A nejde jen o pobočky České pošty, o kterých se v posledních letech hodně hovoří. S Českou poštou je Svaz v intenzivním kontaktu. Předseda Svazu František Lukl podal v Brně informace z posledního jednání (viz str. 2), kde bylo zástupcům Svazu přislíbeno, že od poloviny letošního roku by se měla snížit administrativa, která souvisí s projektem Pošta Partner. Hledá se ale i cesta, jak do poštovních služeb zapojit také servis pro seniory. Inspirovat se dá například v Norsku, kde pošťák bývá současně i sociální pracovník. Myslet je však třeba také na případ, že

Pošta Partner může někde selhat. Pak se nabízí např. větší spolupráce s bankami nebo znovuobnovení kamenné pobočky. Na-prosto zásadní v kontextu se zachováním služeb v území je však podpora státu.

František Lukl v této souvislosti připomněl podnět na vznik zákona o veřejné prospěšnosti. Samosprávám by měl umožnit pronajímat obecní prostory či pozemky za cenu jinou než tržní. Města a obce by tento institut mohly využívat právě v souvislosti s udržením služeb, které lidé potřebují.

Krajský úřad v Brně zastupoval radní Jihomoravského kraje Petr Hýbler. Ujistil přítomné, že jejich podněty jsou pro kraj důležité, ostatně společnou snahou je rozvoj celého území. Informoval, že kraj jen na vzdělávání vynakládá 13 a na zdravotnictví 8 % svého rozpočtu.

Tak jako v jiných krajích se i na jihu Moravy velmi diskutovalo o rozpočtovém určení daní. Návrh Libereckého kraje (viz z krajského setkání v Liberci) jde do 2. čtení Poslanecké sněmovny a Svaz o návrhu jedná také znovu s ministrem financí Andrejem Babišem – viz str. 3.

Středočeský kraj + Praha, 14. března 2017

V Praze se krom standardního programu hovořilo o snaze přilákat do Středočeského kraje více turistů, a to rozvojem Brd a zlepšením životního prostředí. K tomu napomáhají i dotace, o které se právě tomuto kraji daří v poslední době žádat. Dva týdny před ukončením registrace do výzvy „Vybrané úseky silnic II. a III. třídy“ z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) byl Středočeský kraj druhý v republice co do počtu podaných žádostí. Samosprávy ve středních Čechách chtějí kromě dopravní obslužnosti zlepšit také ovzduší. Pomoci by mělo téměř 52 milionů korun z II. kola tzv. kotlíkových dotací. A záměr přilákat více turistů pak má podpořit plánovaná krajská agentura na ochranu a přeměnu Brd.

Druhé kolo programu kotlíkových dotací, realizovaného ve spolupráci s Mini-

sterstvem životního prostředí, vyhlásili ve středních Čechách 7. března 2017. Na výměnu zdrojů tepla na pevná paliva mohou majitelé rodinných domů čerpat dotace do roku 2018. Alokaci, kterou mají k dispozici, se podařilo o 10 % navýšit, a to na 51,78 milionu korun. Peníze podle Evropské komise musí použít na tepelná čerpadla nebo kotle na tuhá paliva, které spalují výhradně biomasu. Na rozdíl od prvního kola kotlíkových dotací je nyní vyjmuta možnost pořídit si dotovaný uhlíkový kotel, plynový kotel nebo kotel kombinovaný, v kterém je možné topit vedle obnovitelného paliva také palivem fosilním. Na znečištění ovzduší zejména v menších obcích a městech se nejvíce podílejí lokální topeniště. Tedy ti, co mají zastaralé kotle na uhlí.

Jak už bylo zmíněno, ve Středočeském kraji se také zapojují do výzvy „Vybrané úseky silnic II. a III. třídy“ z IROP. Chtějí do ní registrovat dalších šest projektových žádostí za cca 715 milionů korun a zlepšit tak dopravní obslužnost. Dosud kraj do tohoto evropského programu zaregistroval patnáct projektů za celkem 710 milionů korun.

Velkým tématem Středočeského kraje a Prahy je pak cestovní ruch. Zatímco Praha v žebříčcích zájmu turistů dlouhodobě v rámci České republiky vede, následovaná zpravidla Českým Krumlovem, ve Středočeském kraji je situace odlišná. Proto se region snaží podpořit zájem o krásy daného území. Aktuálně například podporou rozvoje Brd. Chce založit vlastní agenturu, která by pomohla s ochranou a přeměnou tohoto bývalého vojenského území podle potřeb turistů. Jedním z prvních

úkolu agentury má být vyznačení cyklistických tras. V Brdech by jich mohlo vést více než 250 kilometrů. Středočeský kraj chce na vzniku organizace spolupracovat s Pl-

zeňským krajem a okolními městy a obcemi. Bývalé vojenské území s rozlohou 345 kilometrů čtverečních se otevřelo veřejnosti 1. ledna 2016.

Plzeňský kraj, 21. března 2017

Jedna z nejvyšších účastí bývá už tradičně v Plzni, i letos se zde sešlo přes sto lidí. Starostky a starostové, zástupci Senátu i Sněmovny, státních organizací i soukromého sektoru se shodli, že takové akce, které pořádá Svaz měst a obcí, jsou velmi důležité. Mluvílo se asi nejvíce o financích a nedostatku zdravotních a sociálních služeb. Na setkání zaznělo, že Plzeňský kraj je na tom z celorepublikového pohledu nejhůř, co se týče lůžkové péče. Proto se také tamní

starostky a starostové zajímali o seminář k úbytku lékařů a zdravotníků a sociálních služeb v území, který ve spolupráci se Senátem připravuje Svaz (pozn.: seminář je další v pořadí vzdělávacích aktivit, která je organizovaná se Senátem, první na téma vylidňování venkova se již konala – viz str. 12).

Na krajském setkání v Plzni získali představitelé samosprávy daného regionu také informace o krajských dotačních programech. Například v programu stabilizace je letos 110 milionů korun, na památky by mělo jít 27 milionů, peníze směřují také do provozu informačních center či na opravu komunikací, a to prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury i z rozpočtu kraje. V prvním případě se má letos jednat o cca 270 milionů, v druhém o cca 600 milionů.

„Svaz je oficiálním připomínkovým místem k legislativě. Může tak napravit nefungující zákony či podílet se na tom, aby vůbec nebyly přijaty,“ řekla hned v úvodu setkání

v Karlovarském kraji tamní hejtmanka a někdejší výkonná ředitelka Kanceláře Svazu Jana Vildumetzová. Stejně tak jako několik účastníků již proběhlých setkání také ona potvrdila, že tyto regionální akce vítá jako užitečnou platformu, kde je možné získat mnoho podnětů a dozvědět se novinky, kterými se vedení kraje zabývá.

Na Karlovarsku aktuálně kraj řeší třeba projekt Obědy do škol. Vedení kraje ho považuje za smysluplný, protože peníze z něj jdou přímo do škol na děti. Dítě si oběd ve škole sní. Karlovarský kraj se při nedávné návštěvě ministryně práce a sociálních věcí zabýval úpravou projektu tak, aby se do něj dostali lidé v hmotné nouzi a samozivitelky. V této souvislosti zaznělo, že se MPSV chystá uzavřít memorandum, které by situaci mělo zlepšit. Probíral se i fakt, že tento region je na tom nejhůř v republice, co se týče průměrné mzdy. Ekonomické situaci nepřidávají ani nařízení vlády

o zvýšení mezd určitých profesí (například řidičů autobusů, zdravotníků či pracovníků v kultuře), která jsou nesystémová a stát u nich často neříká, jak kraje (ale nejen ty) mají dané opatření realizovat a kde na to vzít. Přes všechny složitosti hejtmanka a předsedkyně Rady Asociace krajů zdůraznila, že starostové jsou nejdůležitější partneři kraje, který tvoří 134 měst a obcí. Budou-li spokojeni starostové, budou spokojeni občané.

Zlepšit situaci v Karlovarském kraji a samozřejmě i v centrálním lázeňském městě by podle primátora Karlových Varů a místopředsedy Svazu pro evropské záležitosti Petra Kulhánka mohla změna lázeňských poplatků, které se léta nezvyšovaly. Po-

kud by se změnila a výnos z nich zůstal v místě výběru, pomohlo by to rozvoji území. Podobně by mohla pomoci změna rozpočtového určení daní, konkrétně návrat

podílu DPH pro města a obce na úroveň dohodnutou před důchodovou reformou, tedy na 23,58 %. Petr Kulhánka připomněl také přípravu nového programovacího období pro čerpání evropských dotací a fakt, že stanoviska samospráv lze zakomponovat do legislativy EU právě prostřednictvím Svazu měst a obcí.

Zlínský kraj, 28. března 2017

Starostové ze Zlínského kraje se sešli v Otrokovicích a i jich bylo několik desítek. Pocho-

Za předsednický stůl v Otrokovicích zasedli také Pavel Smolka, starosta Vítkova, a Miroslav Adámek, primátor Zlína.

pitelně ani tady nezůstaly stranou debaty finance, rozpočtová odpovědnost, ale hovořilo se například i o rodině. Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti považuje Svaz spolu se Senátem za protiústavní, diskriminační a ochromující investice obcí a krajů. Proto se společně počátkem března obrátily na Ústavní soud. Spornou část zákona o rozpočtové odpovědnosti požadují zrušit – *podrobněji viz samostatný článek na str. 10.*

Problém je to samozřejmě také pro Zlínský kraj. Jeho prostřednictvím, jak zaznělo na krajském setkání, do České republiky přichází mnoho investic, region není v dané věci žádnou popelkou. Upozornil na to hejtmanka Zlínského kraje Jiří Čunek, který na akci mluvil také o nutnosti podpořit porodnost v České republice. Podle něj země, co se týče rodinného

života a jeho podpory, stagnuje a lidé, kteří přibývají, většinou přicházejí odjinud. Hejtmanka Jiří Čunek poukázal na to, že základem státu je právě velká rodina, která by měla být zájmem každého z nás. Roli při jejím založení samozřejmě hrají ekonomické faktory. Otázkou tedy je: „Kdy jindy než teď“, když se hospodářství daří a nezaměstnanost je na historickém minimu. Starostky a starostové Zlínského kraje se shodli, že nad životem je třeba přemýšlet a usilovat o to, aby obyvatelé měst a obcí byli šťastní. Spokojený život všech lidí by měl být zájmem státu i samospráv.

Bonmotem o westernovém městečku začalo krajské setkání v ostravském hotelu, jehož název připomíná divoký západ. Také zde byla velmi silná účast a debatovalo se o aktuální legislativě. Zazněl i návrh na podání ústavní stížnosti na předpis upravující registr smluv. Města a obce z něj mají obavy, zejména z faktu, že od 1. července 2017 smlouvy, které samosprávy a jejich organizace uzavírají, nabydou účinnosti až po zveřejnění v registru.

Návrh na úpravu legislativy k registru smluv je v Senátu. Právní předpis je podle měst a obcí třeba změnit i kvůli množství výjimek, v nichž se nikdo pořádně nevyzná. Pod hlavníčkou transparentnosti se jen zvyšuje administrativa, rozumný důvod, proč je registr smluv potřeba, podle starostů neexistuje. Navíc u tohoto právního předpisu stále panuje řada nejasností, například kolem toho, co se má a nemá zveřejňovat tak, aby nebyla porušena ochrana osobních údajů. Svaz se chce danou věcí zabývat a doufá, že se mu podaří dosáhnout změny podobně, jako to bylo například u rozpočtového určení daní nebo u sociálního bydlení, kdy vstup do chystaného státního systému má být právě na základě podnětů samospráv dobrovolný.

Tak jako v jiných krajích se i v Ostravě hovořilo o změně rozpočtového určení daní,

„Mám pozitivní pocit, že si ministři čím dál tím víc uvědomují, že města a obce jsou základem fungování státu. Samosprávy fungují a ze všech státních a veřejných orgánů nejlépe hospodáří. I proto jsem lehký optimista, že bychom na rozvoj území mohli dostávat více peněz a že by se mělo lépe dařit měnit či vůbec neschvalovat zákony, které neodpovídají normálnímu životu,“ řekl při setkání člen Předsednictva Svazu a primátor Ostravy Tomáš Macura.

kteřá je nyní pro samosprávy klíčová, konkrétně zvýšení podílu z DPH ze stávajících 21,4 na 23,58%. Shodují se na tom všechny parlamentní strany i všechny organizace hájící zájmy měst a obcí v ČR.

Jednání se účastnil také hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák. Deklaroval, že jejich městům kraj nabízí partnerství a spolupráci. Problémy tohoto regionu jsou velmi různorodé a řešit je není nic jednoduchého. Žijeme v době, kdy vše kolem je smart a takový by měl být podle jeho slov i tento kraj.

Informoval, že připravují např. páteční síť, která umožní rychlým internetem propojit všechny příspěvkové organizace kraje. Nutné je proto mít vzdělané lidi, podporovat vzdělanost, vědu a výzkum. Stranou by ale neměla zůstat třeba také podpora cestovního ruchu či snižování nezaměstnanosti, která je na Moravskoslezsku dlouhodobě jedna z největších v České republice.

V této souvislosti na jednání starostek a starostů proto zaznělo, že neexistuje žádný do-
tační titul na knihovny. Svaz chce danou věc

prověřit a předat podnět na vy-
psání potřebných programů
příslušným resortům. Chce-
li mít totiž samosprávy vzděla-
nější, resp. chytřejší a lepší, bez
knihoven to nepůjde. Často
– zejména v malých obcích –
knihovny plní i roli přirozeného
společenského centra a organi-
zátora veřejného života.

Podobně jako ve středních Čechách se i v Olomouci účastníci setkání zajímali hodně o dotace. Možná i proto, že den před tímto krajským setkáním region spustil anketní formulář, kterým chce zjistit zájem obcí a občanů o druhou vlnu dotací na výměnu starého kotle za ekologičtější. Anketa má tedy Olomouckému kraji napovědět, jak velký nápor žadatelů může očekávat. Druhé kolo dotačního programu region předpokládá na podzim letošního roku. Peníze na Olomoucko a samozřejmě i do dalších krajů poputují z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020, a to v návaznosti na výzvu, kterou 16. března 2017 vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí. V rámci druhé vlny kotlíkových dotací chce MŽP rozdělit 3,4 miliardy ko-

run. O peníze pro své obyvatele mohou kraje žádat do 28. dubna letošního roku. V Olomouckém kraji by měla být do konce roku 2019 podpořena výměna nejméně 1793 neekologických kotlů na pevná paliva.

Nejen o kotlíkových dotacích pak starostky a starostové intenzivně debatovali. Hodně prostoru bylo věnováno např. také veřejné službě. V Česku se znovu zavedla od letošního února. Podle nových pravidel by se lidem, kteří jsou přes půl roku bez práce a dostávají příspěvek na živobytí, měly dávky vypočítávat ne z životního, ale z nižšího existenčního minima. Životní minimum pro samotného člověka činí 3 410 korun, v rodině je pro prvního dospělého

3 140 korun a pro každého dalšího dospělého 2 830 korun. Existenční minimum dosahuje 2 200 korun. Pokud by lidé nastoupili na veřejnou službu, mohli by si dávky zase zvýšit. Při odpracování aspoň 20 hodin týdně by se mohli dostat zhruba zpět na původní úroveň životního minima a dávek, při více než 30 hodinách služby by si přilepšili. Úřad práce s klienty uzavře na veřejnou službu smlouvu. Na vybavení a pracovní prostředky by měl poskytnout až 1 000 korun. Veřejnou službu mohou využívat obce či neziskové organizace. Lidé mohou pracovat například na údržbě ulic, zeleně a veřejných prostranství, v sociálních službách či při sportovních a kulturních akcích. Úřady práce by měly brát ohled na praxi i vzdělání klientů.

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

Generálními partnery krajských setkání 2017 jsou Česká spořitelna a ČEZ.

Partnery pak jsou společnosti Asekol, Clean4you, Colmex, Empemont, I-Tech Czech, Microsoft Czech Republic, Opravsil, Poklopsystem a Wolters Kluwer.

Mediálními partnery jsou Lidové noviny, MF Dnes, Parlamentní listy, Veřejná správa a svazový časopis Informační servis (InS).

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

LIDOVÉ NOVINY

MLADÁ FRONTA
DNES

PARLAMENTNÍ
LISTY.cz

**VEŘEJNÁ
SPRÁVA**

InS

Zrušte část zákona o rozpočtové odpovědnosti

Podle tří čtvrtin senátorů a podle zástupců samospráv je zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti protiústavní, diskriminační a ochromuje investice obcí a krajů. Zasahuje do Ústavou garantovaného práva územně samosprávných celků samostatně hospodařit s vlastním rozpočtem. Většina představitelů horní komory Parlamentu se proto spolu se Svazem měst a obcí a Sdružením místních samospráv v březnu obrátila na Ústavní soud. Spornou část zákona o rozpočtové odpovědnosti požadují zrušit.

Zákon o rozpočtové odpovědnosti zjednodušeně řečeno říká, že při překročení veřejného dluhu o více než 55 % HDP, obce a kraje budou muset schvalovat jen vyrovnaný nebo přebytkový rozpočet. Tedy nebudou si moci vzít půjčku. Pro malé obce s malým rozpočtem však téměř každá větší investiční akce znamená zadlužit se. Povinnosti státu či státních organizací právní předpis ale nijak nestanovuje, i když je zřejmé, že samosprávy v globálu hospodaří lépe než stát. Takové opatření by v praxi obcím znesnadnilo například výstavbu bytů či kanalizace. Norma navíc říká, že při zadluženosti vyšší než 60 % průměru příjmů za poslední čtyři roky bude městům a obcím pozastavena výplata 5 % ze sdílených daní. To vše by ve výsledku zastavilo rozvoj území a ochromilo život samospráv.

Senátorům a samosprávám se nelíbí i to, že se do ústavního práva obcí a krajů ohledně hospodaření zasahuje běžným, nikoliv ústavním zákonem. Senátor Radko Martínek na tiskové konferenci připomněl, že původně se počítalo i s ústavním rámcem nových pravidel. Protože ale ústavní zákon přijat nebyl, oba napadené zákony se ocitly ve vztahu k ústavním samosprávným celkům v ústavním

vakuu. Zadluženost nad 60 % průměrných příjmů za poslední čtyři kalendářní roky v roce 2015 podle Ministerstva financí vykazalo zhruba 7 % tuzemských samospráv. I proto nesystémový zákon o rozpočtové odpovědnosti Senát loni zamítl, Sněmovna ho však přehlasovala.

Návrh na zrušení částí zákona sepsal expert na ústavní právo Karlovy univerzity Aleš Gerloch. Podle něj by ho měl Ústavní soud projednat přednostně tak, aby se obce a kraje měly čas připravit na případnou účinnost právního předpisu.

Senátor Miloš Vystrčil k tomu poznamenal, že zákon o rozpočtové odpovědnosti jinak nahlíží na stát a jinak na obce a kraje. Pokud by začal fungovat, existenčně by to ohrozilo stovky obcí. Pro napadení zákona u Ústavního soudu je třeba podpis alespoň 17 senátorů z celkem 81. Pod stížnost se jich k 9. březnu podepsalo 60, což je historicky největší počet. Podle výkonného ředitele Svazu Dana Jiráňka logika zákona zjednodušeně říká – pokud já, stát, budu špatně hospodařit, potrestám za to všechny obce.

*Ing. Jana Chládková
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu*

Kalkulačka rozpočtové odpovědnosti pro obce

Ministerstvo financí připravilo jednoduchou modelaci, kde si můžete ověřit, zda vaše obec nepřekročila pravidlo rozpočtové odpovědnosti. Ministerstvo tak vstřícně zareagovalo na náš požadavek, který jsme v souvislosti s přijetím zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti vznesli. Žádost o zpracování metodických materiálů, stanovisek a kalkulačky jsme na Ministerstvo financí zaslali v únoru. Dopis je ke stažení u tohoto článku na našem webu v rubrice Oblasti činnosti → Financování.

Prostřednictvím kalkulačky se můžete podívat, zda vaše obec plní tzv. dluhové pravidlo podle nového zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Jak už jsme uvedli v článku, pravidlo říká, že pokud zadlužení obce přesáhne 60 % průměrného příjmu za poslední čtyři roky, bude třeba jej snížit v roce následujícím alespoň o 5 % z rozdílu mezi aktuální výší dluhu a 60 % průměrného příjmu. Jeho účelem je zajistit, aby samosprávy byly schopny bez problémů financovat kdykoli v budoucnu své dluhy svými vlastními likvidními prostředky. Plnění tohoto pravidla bude Ministerstvo financí poprvé vyhodnocovat v roce 2018 na základě výše zadlužení k 31. prosinci 2017.

Kalkulačka je umístěna v aplikaci Monitor na profilu konkrétní obce či kraje v záložce „Rozpočtová odpovědnost“. Umožňuje zkontrolovat aktuální stav plnění dluhového pravidla a také zjistit výši případné minimální splátky dluhu na výpočtu za rok 2016. Navíc se zde nachází i univerzální kalkulačka, u níž lze zadávat libovolné hodnoty a zjistit tak možný budoucí stav ukazatelů. Kromě kalkulačky byly do aplikace Monitor doplněny také údaje z finančních a účetních výkazů územních rozpočtů k 31. prosinci 2016.

Z tiskové konference 9. března 2017
zdroj: Senát

Chytré řešení pro parkování ve městech

Podíl lidí žijících ve městech celosvětově neustále roste. Tento trend je patrný i v České republice. K tomu, aby se nakonec ze života v přelidněných aglomeracích nestala noční můra, začíná přispívat koncept Smart City. Chytrá a účinná řešení notorických problémů mohou být často jednoduchá a začít s nimi nemusí znamenat velkou investici. Jedním z příkladů takového řešení je systém pro chytré parkování. Mezi jeho první uživatele se v České republice zařadilo statutární město Liberec, pro které systém vytvořila ČD - Telematika

Chytré parkování umožňuje dispečerské řízení parkovacích ploch, optimalizaci jejich využívání a poskytuje statistické údaje o využití parkovacích míst pro střednědobé a dlouhodobé parkování. Může pomoci zvýšit efektivitu výběru poplatků za parkovné nebo naopak hlásit překročení maximální povolené doby parkování. Stačí k tomu vybavit každé parkovací místo malým senzorem, který reaguje na obsazenost a o aktuálním stavu informuje řídicí centrum. V rámci pilotního projektu bylo v Liberci osazeno celkem 240 parkovacích míst v šesti různých lokalitách. Na některých z nich mají za sebou již více než půl roku provozu. ČD - Telematika se po jejich namontování stará o správné fungování a správci systému předává informace z jednotlivých senzorů prostřednictvím API rozhraní.

Autonomní a investičně nenáročné řešení

Základem celého řešení chytrého parkování je kompaktní a programovatelná autonomní jednotka obsahující elektromagnetický senzor. Jednotka je zapuštěná do vozovky, přičemž její zabudování – zavrtnutí do vozovky – je záležitostí na zhruba 20 minut. Každé parkovací místo je osazeno svou jednotkou – parkovacím senzorem s integrovanou bezúdržbovou baterií o garantované výdrži nejméně 5 let provozu. Senzor je programovatelný a díky tomu může hlásit nejen základní stav Volno či Obsazeno, ale také například stav dostupné kapacity baterie. Detektor zaznamená příjezd nebo odjezd vozidla na základě změny magnetického pole. Systém dokáže přesně detekovat, že jde skutečně o vozidlo. Speciální algoritmus změnu vyhodnotí a následně dojde k odeslání hodnoty Volno nebo Obsazeno do centrální aplikace, kde se online zobrazí stav a například se může zobrazit i do mapového podkladu. Problémem není ani eventuální sněhová pokrývka, která nemá vliv na funkčnost nebo na spolehlivost systému (na přání zákazníka lze dokonce senzory zalít například vrstvou asfaltu bez jakéhokoliv vlivu na funkčnost či spolehlivost systému,

naopak senzory pak nijak nenarušují celistvost povrchu parkovací plochy resp. vozovky). Řešení lze využít i k zajištění kritických míst zákazu parkování, kde auta nesmějí stát kvůli bezpečnosti. Systém je možné využít také pro informace o obsazenosti vyhrazených míst například pro invalidy či vozy taxi. Škála využití systému chytrého parkování se odvíjí od množství aplikací, které mohou být veřejné (bezplatné či placené) nebo neveřejné. Konkrétní implementace záleží na samotném zákazníkovi.

Chytré slouží veřejnosti

U systému chytrého parkování obecně bude jednou z nejpopulárnějších veřejných aplikací zcela jistě aplikace pro chytré telefony, která bude navigovat řidiče k nejbliž-

šímu volnému místu u zvoleného cíle. To ušetří řidičům spoustu času, nervů a ve výsledku se sníží i dopravní zátěž a množství emisí produkovaných při hledání volného místa. Další komfort může přinést propojení s možností platby za parkovné prostřednictvím jiné aplikace. Řešení je možné napojit na systémy řízení dopravy a zakomponovat do dopravního systému obce. Architektura systému umožňuje vytvářet webové aplikace přímo na míru podle přání zákazníka.

Systém může účinně a hlavně levněji nahradit řešení, která potřebují napájení či fungují na GSM síti a potřebují SIM. Pracuje v bezlicenčním pásmu rádiových vln o frekvenci 868 MHz. Jde o nadnárodní IoT síť, která připojuje již přes 7 miliónů zařízení, pokrývá celou Českou republiku a umožňuje energeticky úsporný přenos malých datových objemů na dlouhé vzdálenosti.

Služba chytrého parkování představuje investičně nenáročné řešení vhodné i pro menší obce či firmy. Potenciálním zákazníkem je každý, kdo chce zlepšit služby v oblasti parkování či potřebuje vyřešit akutní problémy v této oblasti.

CDT

Umístění senzoru na parkovacím místě; Foto: ČD - Telematika

Stát by měl cíleně podporovat služby v území

„Zabraňme vylidňování území aneb jak zajistit jeho obslužnost“, to byl název semináře, který 14. března 2017 pořádal Svaz se senátory. Jednalo se o první seminář ze společné série, konal se na půdě horní komory Parlamentu a zúčastnilo se ho na sedmdesát starostek a starostů. Na akci konané pod hlavičkou senátního výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí mimo jiné zaznělo, že zájmem zákonodárců i samospráv je zachovat mapu venkova živoucí a živou.

Podle zástupců samospráv i senátorů by služby v území měl cíleně podporovat stát. Finanční motivací i promyšleným systémem vzdělávání je třeba řešit ztrátové obchody, pošty, banky či chybějící lékaře. Kromě peněz je důležité i snížení administrativy.

Předseda Svazu František Lukl v Senátu prohlásil, že pro samosprávy je nepřijatelné, aby provozovaly obchody, hospody či dovozovaly lékaře a jiné služby. Měl by to řešit stát. Podle dostupných údajů za posledních dvacet let bylo v Česku zavřeno zhruba šest tisíc malých prodejen a samoobsluh, což je třetina původního počtu. Zatímco v roce 1995 v Česku fungovalo 19 700 malých prodejen a samoobsluh, do roku 2014 jejich počet klesl na 13 900.

Obce a města se také průběžně zabývají projektem Pošta Partner. Jak známo, tento projekt má za cíl převést část kamenných poboček na Pošty Partner, což jsou pošty provozované třetí osobou. V cílovém stavu, v roce 2025, chce mít Česká pošta přibližně 700 vlastních provozoven a kolem 2500 pošt Partner. K 1. únoru 2017 fungovalo celkem 273 pošt Partner. Loni Česká pošta na smluvní partnery převedla 149 provozoven, letos

v únoru vzniklo 19 pošt Partner, například ve Vedrovicích či Starovičkách v Jihomoravském kraji, v jihočeských Albrechticích nad Vltavou nebo středočeském Neustupově či Semicích. Města a obce poštovní síť průběžně řeší, z posledního jednání vyplynulo, že by se měla zjednodušit administrativa projektu, posílit komunikace a předávání informací. Řeší se i „zpětný chod“, tedy situace, kdy provozovatel Pošty Partner selže.

Složité je také situace s lékaři. Podle Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) to v roce 2013 vypadalo takto: na 10 000 obyvatel bylo 37 lékařů, což znamená cca 271 obyvatel na jednoho lékaře. Průměrný věk všeobecných lékařů byl 54 let, lékařům pro děti a dorost bylo průměrně dokonce 56 let. Lékařů, kteří odcházejí do důchodu, bylo víc než těch, co úspěšně absolvují medicínu a všechny atestace. Zvyšoval se také průměrný věk lékařů, nejvyšší byl u dorostových a dětských, následovali všeobecní lékaři a zubaři. Na 10 tisíc obyvatel připadalo v posledních letech zhruba 7 zubařů, což znamenalo, že jeden zubař se měl starat o 1416 lidí. 31 % z nich však bylo více než 60letých. Podle

Ministerstva zdravotnictví v roce 2015 lékařů meziročně přibývalo, bylo jich 41 292, což je o 561 více než v roce 2014. Trvaly však velké rozdíly mezi regiony, jak ve vytížení lékařů, tak v odměňování. Největší počet obyvatel na jeden úvazek lékaře byl ve Středočeském kraji, 361, nejnižší naopak v Praze, 149.

Není proto divu, že města a obce volají po změně. Spolu s kraji jednají s ministry zdravotnictví, školství a financí. Shodují se v tom, že je třeba adresná státní podpora služeb na venkově a v menších městech a také systematické a státem podporované vzdělávání v profesích, které trh práce potřebuje. Stát by měl v dané věci co nejdříve konat, dát více peněz na rozvoj samospráv a snížit administrativu, a to se zdravým rozumem při respektování skutečných potřeb území. Zásadní přitom je dlouhodobě promyšlený a plánovaný přístup státu, nikoliv ve stylu „po nás ať přijde potopa“.

Podle Českého statistického úřadu nejvíce obyvatel v letech 2011 až 2015 přibývalo ve Středočeském kraji (53,2 tisíc), Praze (23,2 tisíc), v Plzeňském a Jihomoravském kraji (oba 7 tisíc). Nejvyšší úbytky migrací naopak byly zaznamenány v Moravskoslezském (-14 tisíc), Karlovarském kraji (-4,4 tisíc) a v kraji Vysočina (-3,2 tisíc). Lidé se stěhují tam, kde mají šanci nalézt zaměstnání. Roli mimo jiné hrají životní prostředí, náklady a komfort, resp. služby, které s danou oblastí souvisejí.

čerpáno z tiskové zprávy

Předseda výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu PČR Zbyněk Linhart na semináři konstatoval, že nejen pro Senát je důležité, aby se venkov ani menší města nevylidňovaly. Horní komora Parlamentu se postupem času, i proto, že senátoři jsou či byli často starosty, stal přirozeným zástupcem samospráv. Je třeba vnímat pohled z území, ten z centra, státní, totiž často bývá zkreslený, a tedy hodně jiný než je skutečnost.

Informace z jednání s ČNB k poskytování půjček obcí svým občanům

Zástupci Svazu v čele s předsedou Františkem Luklem 1. března 2017 jednali se zástupci České národní banky o poskytování půjček a úvěrů obcemi svým občanům dle nového zákona o spotřebitelském úvěru č. 257/2016 Sb., který nabyl účinnosti 1. prosince 2016.

Podle vyjádření ČNB se zákon o spotřebitelském úvěru obcí týká. Jak již bylo řečeno dříve, obce mohou využít výjimky v ustanovení § 5 odst. 1 písm. d), resp. odstavce 2 zákona o spotřebitelském úvěru, za splnění několika podmínek. Jednou z podmínek je, aby byl úvěr poskytnut bezúročně nebo se zápůjční úrokovou sazbou nižší, než je na trhu obvyklé (respektive u úvěrů na bydlení přichází ještě v úvahu možnost poskytnutí za podmínky, které jsou celkově výhodnější než podmínky na trhu obvyklé, pokud není zápůjční úroková sazba vyšší, než je na trhu obvyklé), omezenému okruhu osob ve veřejném zájmu a na základě jiného právního předpisu. Další podmínkou, která by měla být splněna, je poskytnutí úvěru omezenému okruhu osob ve veřejném zájmu. Ministerstvo vnitra odmítlo obecně závaznou vyhlášku jakožto jiný právní předpis s tím, že tímto předpisem by mohl být přímo zákon o obcích. V této věci ještě proběhnou jednání mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem financí, jejichž výsledkem má být společné stanovisko. ČNB nerozporuje, aby oním jiným právním předpisem byl zákon o obcích, shodnou-li se tak obě ministerstva.

Diskuse na tomto jednání se tedy týkala zejména otázky možného doporučení, jak by měly obce správně postupovat, aby jimi poskytované úvěry byly poskytovány se zápůjční úrokovou sazbou nižší, než je na trhu obvyklé. K tomu nebyl v průběhu jednání přijat

žádný závěr. Přitom výhodnější úvěr znamená nejen nižší úrokovou sazbu, ale i celkově lepší podmínky úvěru, než může poskytnout klientovi např. banka. Ve vztahu k zákonu o spotřebitelském úvěru je pro obce zcela bezproblémové poskytování bezúročných půjček či úvěrů. Ovšem obec musí s veřejnými prostředky a se svým majetkem nakládat s péčí řádného hospodáře, takže poskytování půjček bezúročně by bylo podle zástupců Svazu nevhodné a není vhodné ho aplikovat. V dnešní době, kdy banky poskytují úvěry za velmi výhodných podmínek, přístup k úvěrům je širší, než tomu bylo dříve, a široká je i paleta výhodných nabídek různých peněžních institucí, se naskytá otázka, zda by obce měly i nadále úvěry a půjčky svým občanům poskytovat. Předseda Svazu František Lukl doporučuje zvolit spíše zdrženlivý přístup už kvůli riziku, které na sebe obce tímto rozhodnutím berou.

Občanský zákoník stanoví, že spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uza-

vírá smlouvu s podnikatelem. V případě, že obec poskytne úvěr např. místnímu spolku na předfinancování evropské dotace anebo i fyzické osobě v rámci její podnikatelské činnosti (lékař, drobný živnostník – řezník, truhlář atp.), nemusí postupovat podle zákona o spotřebitelském úvěru. Zákon se tedy vztahuje na fyzické nepodnikající osoby, tzn. úvěry a půjčky občanům včetně úvěrů na bydlení, které byly do zákona nově zahrnuty. Stanovit vyšší úrokové sazby a rovněž i podmínky úvěru, tak aby byly výhodnější, než je na trhu obvyklé, je velmi těžké, už jenom z toho důvodu, že banky posuzují každého klienta individuálně, a mimo jiné na základě výsledku tzv. behaviorálního scoringu mu připraví úvěrové podmínky přímo na míru. Právě z tohoto důvodu by obce měly být při poskytování úvěrů svým občanům zdržen-

livé. Česká národní banka provede analýzu problematiky zápůjčních úrokových sazeb obvyklých na trhu a závěry sdělí Svazu.

*Ing. Jana Chládková
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu*

Turistická informační centra nemusí kvůli EET rušit komisní prodej

Ministerstvo financí vydalo další informace ke komisnímu prodeji v infocentrech obcí. Některé obce totiž chtějí v důsledku spuštění druhé fáze elektronické evidence tržeb, do které spadá i komisní prodej, zrušit prodej výrobků zejména místních zemědělců, řemeslníků, chráněných dílen nebo například publikace místních spolků.

Aby ke zrušení prodeje výrobků místních řemeslníků či zemědělců nemuselo dojít, ministerstvo doporučuje, aby informační centrum zboží nejprve nakoupilo (s možnou úhradou ceny na bankovní účet podnikatele) a následně jej prodávalo turistům. Potom by šlo o tržbu, která by evidenci tržeb nepodléhala. Pokud však obecní informační centrum

provokuje komisní prodej, tedy prodává zboží svým jménem na cizí účet, mohou tržby z tohoto prodeje podléhat evidenci. Jde totiž o příjmy třetí osoby a je nutné posoudit, zda by tato třetí osoba dané tržby musela evidovat, pokud by zboží prodávala napřímo sama. Pokud informační centrum prodává v komisním prodeji výrobky či publikace místních

spolků nebo jiných veřejně prospěšných poplatníků, posuzuje se povinnost evidovat tržby obdobně, jako by prodával přímo veřejně prospěšný poplatník. Pokud jde tedy o příjem z hlavní (neziskové) činnosti takového poplatníka, pak informační centrum tuto tržbu evidovat nemusí. Pokud je podnikatelská činnost výše zmíněného spolku či jiného veřejně prospěšného poplatníka, jehož zboží je prodáváno, pouze drobná (metodicky definováno jako příjmy z podnikání do 175 tisíc Kč ročně nebo do 5% celkových příjmů), pak tržba za prodej zboží evidenci nepodléhá, ať už ji přijme

informační centrum jako komisionář nebo přímo daný spolek.

Pro úplnost uvádíme, že pokud by informační centrum prodávalo příslušné zboží v přímém zastoupení (tedy jménem a na účet daného podnikatele nebo veřejně prospěšného poplatníka), pak by taková tržba byla

povinně evidována ve stejné fázi evidence tržeb, jako by ji přijal přímo podnikatel nebo veřejně prospěšný poplatník. To v případě prodeje vlastních výrobků představuje třetí fázi (1. 3. 2018) například pro potravinu či zemědělské výrobky nebo čtvrtou fázi (1. 6. 2018) pro většinu řemeslných výrobků.

zdroj MF ČR

Dodejme, že vedení Svazu se kvůli EET sešlo s ministrem financí Andrejem Babišem 10. března 2017 – viz str. 3. Na jednání bylo sděleno, že Finanční správa ve spolupráci s ministerstvem vydá sérii modelových příkladů, kdy se má a kdy se nemusí elektronická evidence tržeb vést.

Jak se připravit na předškolní vzdělávání?

Jak se připravit na předškolní vzdělávání I

V letošním roce startuje povinné předškolní vzdělávání a s tím souvisí povinnost stanovit školské spádové obvody i pro mateřské školy. Ministerstvo vnitra připravilo metodický materiál, kde se mimo jiné negativně vyjadřuje ke stanovení jednoho školského spádového obvodu pro více škol.

Ministerstvo vnitra se tedy ke stanovení jednoho školského spádového obvodu pro více škol nepřiklání, nicméně pokud si město nebo obec takto nastaví školský spádový obvod obecně závaznou vyhláškou, což dokládá například obecně závazná vyhláška statutárního města Prostějova, ministerstvo takovou vyhlášku potvrdí, protože není v rozporu se zákonem. Vzhledem k tomu, že se množí dotazy na stanovování školských obvodů, uvádíme stručné informace:

1. Obec má 1 mateřskou školu – pak je spádovým školským obvodem celé území obce a **nevydává se OZV**.
2. Obec má více mateřských škol – je povinná stanovit školské spádové obvody v obecně závazné vyhlášce.
3. Obec má sice mateřskou školu, která ale

kapacitně nepostačuje – musí uzavřít veřejnoprávní smlouvu o zajištění předškolního vzdělávání s jinou obcí a stanovit společný školský spádový obvod v obecně závazné vyhlášce (**druhá obec také**).

4. Obec není zřizovatelem mateřské školy – musí zajistit plnění předškolního vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí – na základě veřejnoprávní smlouvy vytvoří tedy společný školský obvod s jednou nebo více obcemi (např. v případě, že děti chodí do více škol v různých obcích), obecně závaznou vyhlášku schvaluje každá ze smluvních stran, tedy i obec, která zřizuje jen jednu mateřskou školu, pokud je stranou takové smlouvy.

Vzory OZV a další potřebné najdete v odkazech na našich webových stránkách v rubrice Oblasti činnosti → Školství.

Jak se připravit na předškolní vzdělávání II

Ministerstvo připravilo informační materiál k předškolnímu vzdělávání, který je zaměřen na zákonné zástupce, zřizovatele a ředitele MŠ. Materiál se týká především povinného předškolního vzdělávání, nárokovosti dětí na předškolní vzdělávání

a spádovosti mateřských škol. Svaz také jednal s MŠMT o kapacitě mateřských škol. Z jednání vyplynulo, že třídy MŠ mají být nastaveny na 24 dětí a že MŠMT dohlédne na to, aby krajské úřady financování v tomto duchu dodržovaly. Ona 4 místa na výjimku pak mají sloužit k pokrytí nepředvídaných přijetí nebo návratu dětí z individuálního vzdělávání. My samozřejmě dobře víme, že většina škol je nastavena na 28 dětí již nyní. Někde je to finanční tlak, někde jednoznačně tlak rodičů a nebude vůbec jednoduché počet dětí ve třídách snižovat zejména tam, kde je přetlak zájemců. Již od roku 2018 by podle MŠMT mělo nastat postupné snižování dětí až do ideálního stavu 20 dětí ve třídě MŠ. Situaci, kdy přijde k zápisu víc povinných předškoláků a nárokových čtyřletých dětí, než je volných míst ve školce, se podle MŠMT bude muset řešit přijetím nad kapacitu a urychleným zvýšením kapacity ve školském rejstříku nebo zajištěním míst v jiné MŠ. Spoléhat se přitom budou muset zřizovatelé na nezávaznou dohodu MŠMT a hygieny, což nemusí vždy vyjít.

Více (odkazy) najdete opět na našem webu v rubrice Oblasti činnosti → Školství.

*Mgr. Ludmila Němcová
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu*

Veřejné opatrovnictví v roce 2017

Od 1. ledna 2017 pro veřejné opatrovníky nastaly dvě zásadní změny:

1. Novelizací občanského zákoníku došlo ke změně lhůty v otázce přezkumu svéprávnosti, kdy se maximální doba mezi přezkumy prodlužuje ze 3 let na 5 let, což významně přispěje ke snížení byrokracie a také odlehčí nejen veřejným opatrovníkům, ale také soudům. Lhůta tří let byla v procesu přezkumu svéprávnosti velmi hraniční a hrozilo v případě nezhájení řízení zesvéprávnění opatrovanců, kterým by Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) následně začala zasílat důchody. V tomto bodě byl Svaz poměrně aktiv-

ní a úzce komunikoval s Ministerstvem spravedlnosti, které řešilo nejen přístup ČSSZ, ale také podstatu přezkumu, který je u některých jedinců vcelku zbytečný, neboť u některých diagnóz není naděje na zlepšení. S ohledem na fakt, že svéprávnost je ovšem v občanském zákoníku řešena paušálně, není zde možnost z hlediska lidskoprávního přezkum vynechat, a proto i prodloužení lhůty je vcelku značný úspěch.

2. Druhou změnou, kterou opatrovníci jistě zaznamenali, je platba za výkon veřejného opatrovnictví, kdy je veřejným opatrovníkům jednou ročně výkon přenesené působnosti hrazen roční paušální

platbou 29 tisíc Kč na opatrovance. Tato platba je navýšením příspěvku na výkon přenesené působnosti. S ohledem na vyjednávání a možná rizika i přínosy Svaz podpořil tuto variantu, která není nikterak legislativně ukotvena, protože nechtěl blokovat proces platby výkonu a vázat ho na velmi zdoluhavý legislativní proces, který si jde vlastní cestou, mnohdy velmi odlišnou od potřeb jak opatrovníků, tak i opatrovanců. Tato varianta byla také méně administrativně náročnou variantou. K vyplácení částky v roce 2017 již došlo. Jak bude probíhat platba pro rok 2018 a především sčítání opatrovanců, není zatím známo, neboť část změn

v legislativním procesu není stále ukončena, a proto mechanismus dalšího vyplácení, které je navázáno na sčítání opatrovanců, lze jen předpokládat.

Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s veřejným opatrovnictvím, se v současné době nachází v Poslanecké sněmovně pod sněmovním číslem ST č. 992. Jedním ze zákonů, jehož se změny dotknou, je občanský zákoník. Pokud budou změny přijaty tak, jak byly vypořádány, tedy bez pozměňovacích návrhů, pak by např. v budoucnu veřejným opatrovníkem měla být obec, kde má opatrovanec bydliště.

Nově by měl být občanský zákoník doplněn o informaci, že: „jmenování veřejného opatrovníka není vázáno na jeho souhlas“, což do současné doby nikde nebylo ukotveno, přestože to bylo v praxi aplikováno. Jedná se tedy pouze o potvrzení status quo. Dále, neskýtá-li obec záruky řádného výkonu funkce

veřejného opatrovníka, jmenuje soud jinou vhodnou obec.

Důležitou změnou je fakt, že krajskému úřadu se budou sdělovat data o opatrovnictví, kdy na každém kraji budou k dispozici dva zaměstnanci, kteří budou mít na starosti obce jako opatrovníky. A to jak z pohledu dohledu, tak také metodického vedení. Obec bude každý rok povinna do 31. ledna sdělit krajskému úřadu údaje o výkonu veřejného opatrovnictví k 1. lednu daného roku. Údaje musí obsahovat počet žijících opatrovanců a označení soudu, kterým byla obec jmenována.

Krajský úřad následně do 31. března daného roku informuje Ministerstvo financí o počtu osob, vůči nimž je vykonáváno veřejné opatrovnictví. Vykonává-li pro obec veřejné opatrovnictví na základě smlouvy podle jiného zákona jiná obec, jmenuje soud veřejným opatrovníkem tuto obec.

Změní-li se po jmenování veřejného opatrovníka okolnost rozhodná pro jeho určení podle věty druhé, přechází opatrovnictví na obec příslušnou k okamžiku, kdy změna nastala. Neskýtá-li obec záruky řádného výkonu funkce opatrovníka, jmenuje soud veřejným opatrovníkem výjimečně jinou vhodnou obec.

Výkon funkce veřejného opatrovníka může být i předmětem veřejnoprávní smlouvy. Dále by mělo dojít ke změně tzv. kompetenčního zákona, která spočívá v tom, že agendu veřejného opatrovnictví bude vykonávat Ministerstvo práce a sociálních věcí, kde bude nově přijato několik zaměstnanců, kteří se budou opatrovnictvím zabývat (cca do deseti pracovníků). Na přijetí těchto změn, a potvrzení výše uvedeného, si budeme muset počkat.

*Mgr. Jindra Tužilová
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu*

Ochrana osobních údajů a informační systémy

Evropská unie přijala obecné nařízení o ochraně osobních údajů, které mnoho povinností v oblasti ochrany osobních údajů upřesňuje nebo rozšiřuje. Nařízení EU o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů (dále jen „Nařízení“) nabyde účinnosti 25. května 2018. Je přímo účinné, transpozice do národních zákonů není potřebná, jde tedy o bezprostředně aplikovatelný právní předpis.

Nařízení svojí povahou zavádí jednotný režim pro všechny členské státy. Významnou úlohu v této oblasti, na úrovni EU, bude mít nově vzniklý Sbor pro ochranu osobních údajů, který bude vydávat pokyny, doporučení a předávat osvědčené postupy.

Rozšíření osobních údajů, které budou chráněny

Zásady ochrany osobních údajů se vztahují na všechny informace, na základě kterých lze určitou osobu identifikovat přímo nebo nepřímo. Mezi chráněné osobní údaje tedy budou náležet např. jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor, např. IP adresa, cookies nebo jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, kulturní nebo společenské identity fyzické osoby.

Zvláštní kategorii představují údaje, které vyvolávají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování genetických údajů, biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a údajů o zdravotním

stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci. Při zpracování těchto údajů budou kladeny vyšší nároky na formu a zachycení souhlasu než u zpracování ostatních údajů. Nařízení totiž žádným způsobem nedefinuje „výslovný souhlas“.

Správce, zpracovatel osobních údajů a nové povinnosti v rámci informačních systémů

Všechny veřejnoprávní (i soukromoprávní) subjekty, při jejichž činnosti dochází k nakládání s osobními údaji, musí do dvou let způsobit svoje informační systémy tak, aby vyhovovaly novým požadavkům na ochranu osobních údajů. Tento požadavek dopadá stejně jak na zpracování osobních údajů v přenesené působnosti, tak i samostatné působnosti. Mnoho stávajících povinností v oblasti ochrany osobních údajů bylo změněno a přibýly k nim nové povinnosti, které především posilují práva subjektů údajů a jeho postavení vůči správcům osobních údajů. Rozšiřují se nástroje vedoucí k větší odpovědnosti správce, např. posouzení vlivu na ochranu osobních údajů, vytváření etických kodexů, stanovení závazných politik

v oblasti ochrany osobních údajů, jmenování pověřence pro ochranu osobních údajů, povinnost poskytnout informace subjektu údajů. Mezi informace, které správce povinně poskytne, náleží zejména identifikační a kontaktní údaje, včetně kontaktu na pověřence pro ochranu osobních údajů, účely zpracování a právní základ pro zpracování údajů, případné příjemce a případný úmysl správce předat osobní údaje do třetí země. Nejdůležitější však je informování subjektu údajů o tom, že svůj souhlas může kdykoli odvolat, aniž je tím dotčena zákonnost zpracování založená na souhlasu uděleném před jeho odvoláním.

Práva subjektů údajů

V případě, kdy si fyzická osoba nepřeje, aby byly její osobní údaje dále zpracovávány, je v nařízení stanoveno její právo „být zapomenut“, což znamená, že správce, který osobní údaje zveřejnil, musí informovat další správce, kteří tyto údaje zpracovávají, aby vymazali veškeré odkazy na dané osobní údaje či jejich kopie nebo replikace. Plnění této povinnosti bude velmi složité a nákladné. Nařízení také zakotvuje právo na přenositelnost údajů, čímž se má zajistit snadnější převádění osobních údajů mezi různými poskytovateli služeb. Subjekt údajů má také právo být informován o neoprávněném přístupu ke svým údajům. Tato práva budou muset správci nejen zajistit, ale i doložit. Nařízení také ukládá správcům povinnost přijmout vhodná

technická a organizační opatření, aby byla zajištěna úroveň ochrany osobních údajů.

Pověřenec pro ochranu osobních údajů

Pověřenec pro ochranu osobních údajů (dále jen „pověřenec“) plní funkci koordinátora ochrany osobních údajů příslušného správce nebo zpracovatele a současně plní funkci

„styčného důstojníka“ pro komunikaci s dozorovými úřady. Nařízení stanoví povinnost jmenovat pověřence. Zpracovatel může toto místo obsadit svým zaměstnancem nebo externě spolupracující osobou. Úkolem pověřence je mj. sledování souladu vnitřní praxe s právní úpravou ochrany osobních údajů. Zpracovateli také vyplývá povinnost zajistit pověřenci zdroje nezbytné k plnění jeho úkolů, např. odpovídající finanční ohodnoce-

ní. Kvalifikace pověřence není v nařízení blíže specifikována.

Sankce za porušení povinností uložených nařízením je stanovena až do výše 20 mil. eur, pokud se bude jednat o podnik až do výše 4% celkového ročního obrátu celosvětově za předchozí rozpočtový rok.

Mgr. Miroslava Sobková

legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu

Vstoupíte dobrovolně do systému sociálního bydlení?

V mezinárodních dokumentech, zejména v Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech OSN z roku 1966 a v Revidované Evropské sociální chartě Rady Evropy z roku 1996, nejde o přímý nárok na získání bydlení. Tyto dokumenty pouze vytvářejí ekonomické, sociální a legislativní prostředí, ve kterém je za aktivního přispění občana poskytována podpora, pomoc a ochrana bydlení.

Autoři zákona o sociálním bydlení z výše uvedených dokumentů však dovozují ochranu bydlení jako základního práva v České republice a s přihlédnutím k dalším faktorům u nás se vyskytujícím rozvádějí systém sociálního bydlení v zákoně. Návrh zákona od začátku připomínkového řízení prošel významnými změnami. Od podoby, kdy povinnost zajistit sociální bydlení byla stanovena obcím, přes fázi, kdy účast obcí je dobrovolná a povinnost by převzal úřad spadající do gesce MPSV. V současné době je tento úřad nahrazen Státním fondem rozvoje bydlení.

Zpráva z hodnocení dopadů regulace uvedené změny nehodnotí, pouze se v ní upravuje text v souladu s měnicími se názory. Konstantně pracuje pouze s předpokladem, že náklady na zajištění sociálního bydlení a sociální práci s ním spojenou budou vyváženy vstupem části podpořených osob na trh práce a tím snížením počtu vyplácených dávek a zvýšením daňových příjmů. Přínosy jsou uváděny jako nepřímé a zakládají se na nejistém předpokladu, že osoby v sociálních bytech, kterým bude poskytována sociální práce, se budou vracet na trh práce, nebudou se jim muset vyplácet sociální dávky, naopak ze svých příjmů budou odvádět daně. Úspory vyplývající z návratu osob sociálně vyloučených, kdy kombinace sociálního bydlení a sociální práce vede k tomu, že si lidé našli zaměstnání na déle než několik měsíců a udrželi bydlení, jsou vizí. Tuto skutečnost podporuje i tvrzení uvedené v jedné z verzí návrhu zákona o sociálním bydlení (str. 39 – návrh zákona pro MPŘ) „Housing first přístup ukázal

méně pozitivní výsledky v oblasti nezaměstnanosti, finančních problémů a zvládání samoty...“.

Rozdíly mezi cílovými skupinami

Významnou cílovou skupinu tvoří osoby dlouhodobě nezaměstnané, s velkými dluhy. Dluhy a s tím spojené exekuce jsou důvodem nemít legální příjem. Dále do cílové skupiny patří osoby bez pracovních návyků nebo s různými závislostmi. Většina osob má problémy se získáním zaměstnání nebo udržením si bydlení. Jejich problémy jsou zásadně odlišné od ostatních cílových skupin, např. senioři, rodiny s malými dětmi, lidé dlouhodobě nemocní. Tyto rozdíly nejsou v návrhu zákona uvedeny a nejsou dále rozváděny, přestože povaha problému jednotlivých dílčích skupin i schopnost a ochota tyto problémy řešit se mezi těmito skupinami značně liší.

Povinnosti uložené obcím dobrovolně vstupujícím do systému sociálního bydlení

1. Obec zřizuje sociální bytový fond, který odpovídá počtu osob v bytové nouzi. Pokud obec nemá dostatečný počet bytů ve svém vlastnictví, předpokládá se, že zákonnou povinnost dostatečného počtu sociálních bytů zajistí formou smlouvy o poskytnutí bytu do sociálního bytového fondu od jiných obcí, nestátních neziskových organizací, církví či církevních organizací, bytových družstev nebo soukromých majitelů.

2. Obec realizuje veřejnou soutěž o nejvhodnější nabídku podle občanského zákoníku v rámci části sociálního bytového fondu poskytnutého „externími“ vlastníky.
3. Obec uzavírá smlouvu o poskytnutí bytu do systému sociálního bydlení podle občanského zákoníku s jinou právnickou nebo fyzickou osobou nebo veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí bytu do systému sociálního bydlení s jinou obcí.
4. Obecní úřad provádí sociální šetření, příp. může nasmlouvat sociální práci prostřednictvím poskytovatelů sociálních služeb.
5. Obec je povinna požadovat sociální nájemné pouze ve výši stanovené nařízením vlády. Obec stanoví v souladu s předpisy o regulaci cen sociální nájemné pro byty ve svém sociálním bytovém fondu.
6. Obec poskytuje údaje do rejstříku sociálního bytového fondu na svém území.
7. Obec zpracovává plán sociálního bydlení.
8. Obec, resp. její sociální pracovník, zpracovává individuální plán podpory s osobou v bytové nouzi a vyhodnocuje jeho naplňování.
9. Obec zajišťuje sociální práci s nájemci sociálních bytů.
10. Obec provádí místní šetření za účelem ověření minimálního standardu sociálního bydlení.

Příjmy obce

- Sociální nájemné
- Částečně vyrovnávací platba

Vyrovňovací platba by měla pokrývat kromě rizika asociovaného se sociálním bydlením (např. neuhrazení nájemného, poničení bytu) i investiční prostředky. V případě obcí je vypočtena částka cca 2 798 Kč. Vyrovnávací platba bude však po-

skytována pouze po dobu 10 let, protože poskytování bydlení patří do služeb obecního hospodářského zájmu. Což znamená, že podpora poskytnutá obcím jako vlastníkům bytového fondu na tuto činnost z veřejných zdrojů je podpora pronájmu bytů, tzn. podpora hospodářské činnosti.

Výdaje obce

- Mzdové náklady, včetně příslušenství na plnění úkolů obce v oblasti technické správy sociálního bytového fondu, podle objemu
- Režijní náklady, podle objemu sociálního bytového fondu
- Neinvestiční výdaje na běžnou údržbu a opravy
- Investiční výdaje na nové byty pro sociální bytový fond (zůstávají ve vlastnictví státu)

- Investiční výdaje na rekonstrukce bytů v sociálním bytovém fondu obce vyčleněné z vlastnictví příslušné obce, jiných obcí nebo jiných právních subjektů (zhodnocení zůstává vždy ve vlastnictví státu)

Nelze ani opomenout finanční spoluúčast obce při čerpání dotace na výstavbu nových bytů.

Státní fond rozvoje bydlení (SFRB)

SFRB má být záložním systémem, který na základě rozhodnutí krajské pobočky Úřadu práce osobám v bytové nouzi zajišťuje mimo jiné i sociální byt, pokud není obec přihlášena do systému. SFRB poskytne sociální byt i v případě, že obec, která vstoupí do systému sociálního bydlení, nebude mít dostatečnou kapacitu. Tuto skutečnost však musí obec zdůvodnit. SFRB

bude poskytovat i investiční a provozní dotace obcím.

Obce se budou muset rozhodnout

S mnoha náklady návrh zákona nepočítá, přestože mohou být lokálně důležité, např. změna cen bytů v lokalitách, kde se budou stavět sociální byty, potřeba zřídit další ročníky škol v místech, kde to doposud nebylo nutné. Pokud bude návrh zákona o sociálním bydlení přijat v předkládané podobě, je na zvážení každé obce, zda dobrovolně vstoupí do systému sociálního bydlení. Podmínky realizace systému sociálního bydlení jsou pro obce nedostatečné.

*Mgr. Miroslava Sobková
legislativně-právní sekce Kanceláře Svazu*

Aktuální otázky pro budoucnost regionů

Mezinárodní workshop na téma budoucího rozvoje měst, obcí a regionů uspořádala dne 21. března 2017 na půdě Vysoké školy ekonomické v Praze společnost MEPCO. Workshopu se jak v roli řečníků, tak v roli posluchačů zúčastnili zástupci měst, ministerstev a akademické sféry. Propojením tří odlišných pohledů na problematiku regionálního rozvoje došlo k velmi zajímavým a podnětným diskusím.

Workshop zahájil ředitel společnosti MEPCO Tomáš Sýkora, zdůraznil význam spolupráce různých typů subjektů působících v regionech za účelem jejich dalšího rozvoje. Účastníky přivítala také Franziska Goemar, manažerka projektu ITN Regpol2, v jehož rámci realizují doktorandi z několika zemí své výzkumy zaměřené na regionální politiku a pod jehož hlavičkou workshop probíhá.

První blok se věnoval tématu spolupráce. Prezентující Lucie Kořínková (Svaz měst a obcí) a Jaroslav Koutský (děkan Fakulty sociálně ekonomické Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem) popsali způsob a rozsah spolupráce měst, resp. akademických pracovišť. Vyzdvihli výhody kooperací ať už na národní, tak zejména na mezinárodní úrovni. Výhodou je vzájemná inspirace, sdílení dobrých praxí, ale také možnost ovlivňovat metodiky či legislativu. Z prezentací bylo zřejmé, že převládají spolupráce sektorové (města s městy, university s universitami). V následující diskusi ale byla zdůrazňována potřeba spolupráce geografické, tedy kooperace partnerů v daném území „z různých světů“. Pro rozvoj území je potřeba, aby věcně a efektivně spolupracovaly municipality s významnými subjekty, které ovlivňují roz-

voj území (ať už se jedná o soukromý sektor či např. akademická pracoviště).

Úspěšné příklady z praxe předsela Marie Zezůlková ze statutárního města Brna, kde se daří rozvíjet spolupráci v celé brněnské metropolitní oblasti, ale i na mezinárodní úrovni. Sérii vstupů na téma kooperace doplnil svou prezentací německý doktorand Stefan Telle, který provádí průzkum o měkkých faktorech ovlivňujících přeshraniční spolupráci. Na měkké faktory mnohdy není soustředěna pozornost např. v evropských fondech, nicméně bývají klíčovým aspektem, který může mezinárodní spolupráci usnadnit, nebo naopak velmi komplikovat (jazykové bariéry, kulturní kontext apod.).

Předmětem druhého bloku byla regionální politika v kontextu víceúrovňové veřejné správy (multi-level governance). Jakub Janůra představil aktuální aktivity Ministerstva vnitra, jejichž cílem je optimalizovat veřejnou správu za účelem vyšší efektivnosti a lepší dosažitelnosti veřejných služeb občanům. Účastníci workshopu pozitivně hodnotili tyto aktivity a z následné diskuse vyplynuly podněty pro Ministerstvo vnitra týkající se intenzity decentralizace, případné recentralizace či dekoncentrace agend. Byla diskuto-

vána také účelnost členění statutárních měst na městské části či obvody a dopad tohoto členění na skutečný místní rozvoj. Je neoddiskutovatelné, že městské části umožňují občanům jednodušší vyřizování běžných agend v místě bydliště. Diskutabilní však je přínos pro místní rozvoj, kdy se rozměšňuje jednotné směřování statutárního města při nejednotnosti rozhodování o rozvojových směrech.

Doktorand Martin Špaček informoval o svém průzkumu zaměřeném na bariéry při přeshraniční spolupráci – ať už jde o nerovnost struktury veřejné správy v jednotlivých partnerských zemích, různé úrovně legislativy či kompetence partnerů. Doktorand Bradley Loewen informoval o vývoji reformy veřejné správy v ČR, Estonsku a Maďarsku v kontextu kohezní politiky. Štěpán Nosek z Ministerstva pro místní rozvoj přispěl informacemi o hodnocení dopadů projektů do území, tedy o metodice TIA (Territorial Impact Assessment), kterou ministerstvo připravilo.

Workshop přinesl řadu podnětných příspěvků a vyvolal zajímavé diskuse. Účastníci si závěry diskusí odnesou i do své další odborné práce.

*Mgr. Tomáš Sýkora
ředitel společnosti MEPCO*

Meziobecní spolupráce zlepšuje život i na menších obcích

Spolupráce obcí může mít mnoho podob. Jednou z nich je realizace konkrétních projektů. Centra společných služeb (CSS) jsou v tom velmi aktivní. Do roku 2019 bude s pomocí CSS realizováno přes 1100 projektů, které přispějí ke zlepšení života zejména na menších obcích. Za posledních 9 měsíců se podařilo s využitím meziobecní spolupráce uskutečnit přes 90 projektů. Většinu z těchto projektů by samotné obce nebyly schopné zajistit vlastními silami.

Potřebu vzájemné spolupráce si obce uvědomují a CSS se jim v tomto ohledu snaží vyjít vstříc a zdá se, že velice úspěšně. Alespoň do jednoho projektu meziobecní spolupráce je zapojeno přes 90 % obcí, které jsou členy svazků obcí zapojených do CSS a zároveň na společných projektech spolupracuje i celá řada dalších obcí.

Cestovní ruch je číslo jedna

Pro obce a svazky obcí je cestovní ruch oblastí, kterou vnímají jako stěžejní pro rozvoj území. Propagovat region a nalákat co nejvíce turistů je hlavním smyslem projektů v oblasti cestovního ruchu. Může se zdát, že marketing je hlavním tématem, kterému je nutné se v rámci cestovního ruchu věnovat. Co ale v území zmůže samotný marketing bez navazujících činností a služeb? To je důvodem, proč v území dochází k opravě zchátralých památek a obnově naučných stezek. Na to je samozřejmě navázán vznik nových a rozšíření stávajících služeb a produktů v území, a zároveň je snaha zvyšovat jejich úroveň a kvalitu. Jedním z hezkých příkladů spolupráce obcí v cestovním ruchu je vybudování „Rozhledny Špulka s naučnou stezkou“, kterou realizoval svazek obcí CHOPOS. Rozhledna symbolizuje myšlenku společného rozvoje regionu, pevného, někdy křehkého spojení 21 obcí do jednoho svazku.

Na vlastní obyvatele nezapomínají

CSS se snaží v území zajistit lepší prostředí nejen pro turisty, ale nezapomínají také na vlastní obyvatele. Právě zlepšení kvality trávení volného času místních obyvatel je druhé velké téma spolupráce obcí.

CSS pořádají různá sportovní klání (např. DSO Podoubraví pořádá Podoubravský vícebój) a nezapomínají ani na kulturu (např. Dolní Poolšaví pořádá Školu lidových tanců). Jejich pravidelným opakováním dochází ke vzniku krásných tradic, které podporují soudržnost obyvatel regionu. S možností zapůjčení, nebo společného nákupu chybějícího, či modernějšího vybavení úroveň těchto akcí rok od roku roste a láká stále více lidí.

Lepší místo pro život

Kvalitu života lidí nelze měřit jen jejich volným časem, ale důležité je i místo, kde obyvatelé žijí. V projektech se proto řeší i údržba a rozšiřování zeleně, včetně celkové péče o krajinu a její charakter. Pořizují se společné kompostéry, recyklační nádoby a celkově se zvyšuje informovanost obyvatel, a to ve všech směrech (např. DSO Záhoran vzdělává starosty v oblasti životního prostředí a pořádá ekologickou soutěž pro základní školy). V neposlední řadě vzájemná spolupráce pomáhá občanům zlepšovat dostupnost některých veřejných služeb navyšováním jejich kapacity. Uvedme jeden příklad za všechny a tím je navyšování kapacity mateřských a základních škol (např. DSO Stražiště realizuje projekt výstavby Mateřské školy Za Branou v Pacově). Ptáte se, proč to všechno? CSS totiž myslí na budoucnost a budoucností jsou naše děti. I kvůli tomu se CSS snaží dětem zpříjemnit pobyt ve škole. Dochází k rozšiřování učeben, i specializovaných – biologie, chemie, a k nákupu nového vybavení. Školy si také analyzují potřeby zaměstnavatelů v území a snaží se jejich požadavkům přizpůsobit výuku, aby byli žáci co nejlépe připraveni do života.

Projekty bez koncepce? Nikoliv!

Bylo by chybou se domnívat, že CSS připravují a realizují projekty ad hoc bez schválené koncepce. Téměř 90 % projektů je realizováno na základě strategie rozvoje daného mikroregionu nebo strategie rozvoje území

správního obvodu obce s rozšířenou působností (výstup projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce realizovaný SMO ČR). Jejich dopad je reálný, a to nejenom ve výše popsaných oblastech, ale také mají výrazné ekonomické přínosy, kdy dochází k úspoře finančních prostředků při společném nákupu energií, zemního plynu, softwaru a dalších služeb (např. DSO Oderko připravuje společný nákup energií). Díky projektům se zvyšuje i bezpečnost v území, ať už pomocí preventivních programů (např. DSO Hlučinsko – západ připravuje forenzní značení kol a invalidních vozíků) a různých školení (např. Valašskomeziříčsko-Kelečsko organizuje přednášky na téma Rizika internetu), nebo spoluprací s městskou policií (např. Ladův kraj zakládá meziobecní městskou policii).

*připravil Jakub Mikšík
sekce pro projekty a zahraniční vztahy
Kanceláře Svazu*

Věděli jste, že...

... celkový rozpočet ukončených projektů za dobu trvání CSS je 11,4 mil. Kč, což průměrně vychází na 121 tis. Kč na jeden projekt?

... téměř 40 % projektů netrvá déle než půl roku?

... průměrná doba realizace u ukončeného projektu je 2 měsíce a 9 dnů?

... průměrně se 1 projektu účastní 18 obcí?

... nejdražším projektem je společný vodovod za 160 miliónů Kč a připravuje ho DSO CHOPOS?

... druhým nejdražším projektem je dostavba nového pavilonu DS-DD Pacov za 123 miliónů Kč s kapacitou 100 lůžek a připravuje ho DSO Stražiště?

... třetím nejdražším projektem je výstavba nových pavilonů Mateřské školy Za Branou za 98 miliónů Kč s kapacitou 120 dětí a připravuje ho DSO Stražiště?

... na projektu „Stolní kalendář SOB 2017“ se podílelo 87 obcí a vše zastřešovalo DSO Blatensko a vznikla tak krásná propagace celého území?

Co jsme připomínkovali v březnu

Předkládá	Právní norma	Na Svazu vyřizuje
MZe ČR	Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh Předpis se měst a obcí v podstatě netýká, tudíž ze strany Svazu je bez připomínek.	IURMO (Ing. Barbora Tomčalová)
MPSV ČR	Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů Návrh ruší některé platové tabulky a zvyšuje platy ostatních zaměstnanců obcí a některých jejich příspěvkových organizací do tabulky určené pro zaměstnance zařazené do obecního úřadu. Svaz uplatnil zásadní připomínku k navrhované účinnosti předpisu od 1. 7. 2017 a požadoval posunutí účinnosti k 1. 1. 2018.	Mgr. Ludmila Němcová
MV ČR	Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávních celků, ve znění pozdějších předpisů Návrh nově stanoví povinnost ZOZ pro veřejné opatrovníky a nová pravidla pro ZOZ k řízení o přestupcích. Svaz vznesl zásadní připomínku k povinné ZOZ pro veřejné opatrovnictví, protože je zde zakládáno diskriminační postavení opatrovníků z obce, protože se navrhované vzdělávání netýká neobecních opatrovníků.	Mgr. Ludmila Němcová

Právní poradna odpovídá na vaše dotazy

- **Bývalý starosta neprodloužil stavební povolení na rekonstrukci hasičské zbrojnice a sokolovny s výletišťem. Pokud chceme přistoupit k rekonstrukci, je samozřejmostí stavební povolení. Taktéž v případě žádati o dotaci je nutné doložit alespoň žádost o stavební povolení. Původní projekt není možné použít, jelikož se změnila některé vyhlášky. Je nutno jej aktualizovat nebo dát zpracovat nový?**

Obec bude muset zaplatit oba projekty znovu, neboť obec musí dodržovat zákony a mít potřebná stavební povolení k rekonstrukci hasičské zbrojnice a sokolovny s výletišťem. Tedy bude nutno projekty, jak píšete, aktualizovat nebo nechat zpracovat nové z důvodu změny právní úpravy. Obec může následně vymáhat po starostovi jako statutárním orgánu obce škodu v rovině soukromoprávní podle ustanovení § 159 odst. 1 a § 2911 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění, kterou starosta obci způsobil tím, že neprodloužil stavební povolení, a obec proto musela zaplatit nové zpracování projektů. Obec tuto škodu však musí vyčíslit, tedy musí dokázat, jak velkou škodu starosta způsobil, zejména náklady na zpracování nového či aktualizaci starého projektu. Pokud by způsobená škoda dosahovala výše podle trestněprávní roviny a byla by úmyslně způsobená, mohlo by se také jednat o trestný čin podle ustanovení § 220 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, porušení povinnosti při správě cizího majetku. (To platí za předpokladu, že touto věcí nebyl výslovně pověřen např. některý pracovník obecního úřadu, pak by mohl za škodu odpovídat on v limitované výši dle zákoníku práce).

- **Jak se postavit k žádosti řadového zastupitele, který chce vidět úplně všechny dohody o provedení práce za celý rok 2016?**

Člen zastupitelstva obce má z titulu své funkce nárok na veškeré informace, které s výkonem jeho funkce souvisejí. Informace o zaměstnancích obce, resp. informace o uzavřených pracovních smlouvách (tedy i dohodách o provedení práce či pracovní činnosti) mezi okruh těchto informací bezpochyby patří. Jestliže tedy člen zastupitelstva obce žádá o nahlédnutí, příp. poskytnu-

tí všech dohod o provedení práce uzavřených obcí za rok 2016, měly by mu být tyto informace poskytnuty.

K tomuto lze podpůrně dodat, že na základě zákona o svobodném přístupu k informacím může o poskytnutí informace o uzavřených dohodách, příp. o sdělení výše platu zaměstnance obce požádat prakticky každý a dle převažujících právních názorů by mu tato informace měla být poskytnuta.

- **Zastupitelé se rozhodli navolit redakční radu pro obecní časopis. Zároveň ale odmítli, že by tuto redakční radu zvolili na základě zákona o obcích, § 117, odst. 1: „Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce.“ Mohou zastupitelé zvolit nějaký podobný orgán, aniž by měl odkaz na zákon o obcích, prostě si zvolit výbor neukotvený?**

Za obsah periodického tisku je odpovědný vydavatel – což je v tomto případě město. Žádný právní předpis složení redakční rady neupravuje, záleží tedy na vydavateli, resp. příslušném orgánu města (jedná se o zbytkovou pravomoc rady města), zda redakční radu zřídí, v jaké formě ji zřídí a jak ji případně personálně obsadí.

S ohledem na uvedení není tedy nezbytně nutné, aby redakční rada výslovně spadala pod úpravu výboru zastupitelstva či komise rady obce, redakční radu lze zřídit v podstatě i neformálně, mimo právní úpravu výborů a komisí.

- **Obec vlastní pozemek, kde roste památný strom a má v úmyslu investovat finanční prostředky do jeho údržby. Je památný strom, evidovaný v registru objektů ÚSOP, majetkem podléhajícím evidenci? Pokud ano, jak jej zařadit do majetku obce?**

Obec je vlastníkem památného stromu jakožto součástí pozemku, na kterém roste.

Otázky spadající do oblasti účetnictví přesahují rámec naší poradny, nepředpokládáme však, že by se stromy (které jsou po právní stránce vždy součástí pozemku) evidovaly samostatně.

odpovědi vypracovala advokátní kancelář KVB

Komise pro informatiku, 16. března 2017

Prvním tématem byly informační systémy a ochrana osobních údajů. K tomuto tématu byli přizváni hosté Vít Zvánovec z Úřadu pro ochranu osobních údajů a Robert Píffl z Ministerstva vnitra. Jednalo se především o povinnosti zpracovatelů informačních systémů zřídit funkci pověřence pro ochranu osobních údajů, která vyplývá z článku 37 obecního nařízení o ochraně osobních dat (GDPR), které bude účinné od 25. května 2018. Pověřenec pro ochranu osobních údajů bude osobou, která bude kontrolovat, zda zpracovatel osobních údajů nakládá s těmito údaji dle obecního nařízení. Pověřenec pro ochranu osobních údajů bude muset splňovat požadavky, které jsou uvedeny v nařízení, avšak které jsou velmi obecné. Pro pověřence pro ochranu osobních údajů není stanovena žádná akreditace. Dle odhadů budou zpracovatelé osobních údajů potřebovat cca 18 000 pověřenců. Komise navrhuje, aby s problematikou pověřenců bylo podrobně seznámeno Předsednictvo Svazu, protože nařízení bude mít dopady na informační systémy obcí. Dále doporučuje zařadit informace o pověřencích na program Sněmu Svazu a zveřejnit sérii článků o pověřencích na webu Svazu. Dále doporučuje vyvolat jednání Svazu s Asociací krajů ČR, požádat Ministerstvo vnitra o přípravu metodického materiálu k zavedení pověřenců, co je potřeba upravit v informačních systémech, co bude tato změna znamenat technologicky, a v neposlední řadě předložit analýzu skutečných nákladů a závazků, které bude představovat přijetí a činnost pověřenců v ekonomické, organizační a technické rovině.

Svůj pohled na ochranu osobních údajů pak přednesl Vít Zvánovec z ÚOOÚ. V otázce pověřenců se bude KISMO snažit vstoupit v jednání s AK ČR. Doporučuje také vytvářet tlak na jasné vyjádření ÚOOÚ a MV ČR k funkci a činnosti pověřenců a zdůraznit, že IT a úřady nejsou vlastníky dat, přesto na ně tato přenesená působnost dopadá.

Jedním z témat byla také **výstavba sítí elektronických komunikací – věcná břemena**. Je snahou unifikovat finančně věcná břemena, která se budou týkat obcí, pokud tam povede internet. Druhá věc se týká zjednodušení vyvlastňovacího řízení. Proti těmto změnám Svaz aktivně vystupuje. Jedná se o majetek obcí, a každá obec v samostatné působnosti si má samostatně rozhodnout o tom, za kolik zřídí věcné břemeno. Proces vyvlastnění je dostatečný a nemusí se zjednodušovat ani kvůli veřejnému zájmu. MPO vyvolává tlak na vytváření cenových map věcných břemen, MF s tím nesouhlasí. V rámci schvalování Návrhu zákona o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a návrhu novelizace Zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, došlo k rozšíření smlouvy o věcném břemenu, kde ze zákona je maximální výše náhrady podle oceněného majetku, zrušena je tak smluvní volnost stran, kdy obec mohla ocenit pozemek. Jedná se o zásah do samostatné působnosti obce, protože obec by měla mít právo určit, za kolik své pozemky prodá, a na kolik si cení věcné břemeno.

MMR novelu vyvlastňovacího zákona připravuje až na roky 2020, Svaz je ujišťován, že se nic nezmění, že obce budou mít i nadále právo na soudní přezkum, vytvářeny jsou však tlaky na změnu tohoto zákona zřejmě ze strany síťářů.

Komise navrhuje toto téma zařadit na program jednání Senátu. Doporučuje také, aby si i nadále obce samy mohly rozhodovat, jaké věcné břemeno a v jaké finanční výši budou dávat, a také zachovat právo obce na zřízení věcného břemene. Nesouhlasí s tlaky vytvářenými na omezení obcí u zaboru a zřízení věcného břemene.

Závěrem se hovořilo o programu konference ISSS.

Školská komise, 23. března 2017

Úvodem se komise zabývala **náběhem povinného předškolního vzdělávání**. Informace o náběhu povinného předškolního vzdělávání jsou zveřejněny na webu MŠMT, kde jsou rozděleny na část pro rodiče a pro školy, zřizovatele. Řešena je nyní otázka zápisové turistiky, konkrétně problém, kdy se dítě objeví v MŠ těsně před zahájením docházky, na počátku školního roku. Problematická je otázka přestěhování dítěte v případě, že MŠ má plno. Dalším tématem je využití výjimek na počty dětí a následně přijetí dítěte do povinného předškolního vzdělávání, jak vyřešit kapacitu MŠ. Náměstek Pícl potvrdil, že bude jednat s krajskými úřady, kde jim bude jednoznačně řečeno, že normativ v MŠ musí být nastaven na 24 dětí. Od roku 2018 bude vyvíjen tlak na snižování počtu dětí ve třídě, na počet 20 dětí se 2 učitelkami. Dále bylo zdůrazněno, že musí být v rozhodovacím řízení pamatováno na 2,5hodinový překryv učitelek. Uvažuje se o zkrácených úvazcích a změnách doby provozu MŠ. Tím dochází ke změnám filosofie MŠ, které byly doposud nuceny k ekonomickému využívání kapacity. Stejně tak existuje tlak ze strany rodičů, kteří vědí, že nyní je minimální počet dětí ve třídě 28. Snižování počtu dětí v MŠ bude postupné, zejména tam, kde to umožní kapacita a množství tříd.

Komise dále projednávala **individuální vzdělávání dětí při povinném předškolním vzdělávání**. MŠMT předpokládá, že jakmile je dítě individuálně vzděláváno, může rodič vrátit dítě zpět do běžného školského systému. Individuální vzdělávání nelze ze strany MŠ bezdůvodně přerušit, pouze v případě, že ředitel zjistí nějaké závažné pochybení. Pokud ředitel MŠ nemá kapacitu, 5leté dítě s individuálním vzdělávacím plánem do MŠ musí přijmout i nad kapacitu a po-

žádat KÚ o zvýšení kapacity ve školském rejstříku. U individuálního vzdělávání budou po prvních 3 měsících děti přezkušovány, dle informací MŠMT však půjde spíše o diskuzi s rodiči, jak dítě domácí vzdělávání zvládá, ředitel poté může doporučit, jak odstranit nedostatky ve vzdělávání. Pokud ředitel rozhodne o ukončení domácího vzdělávání, nejde to již vzít zpět. MŠMT by mělo vydat metodiku, doporučení, jak mají rodiče při individuálním vzdělávání postupovat.

Jedním z důležitých témat bylo **stanovení spádových obvodů**. Na jednání expertního týmu náměstek školství Pícl uvedl, že pokud má obec stanoven pouze jeden spádový školský obvod MŠ, jde o chybu, má se jednat o nové nařízení od 1. 1. 2018. MŠMT poskytlo právní výklad k zákonnému zmocnění, zveřejněno od 1. 1. 2017, kde je uvedeno v případě stanovení jednoho spádového obvodu: „Pokud by se však vymezení spádového obvodu vztahovalo na více MŠ, byla by dosažena kapacita MŠ překážkou naplnění tohoto nároku na přijetí k povinné školní docházce konkrétní MŠ, byť by byla označena podle § 170 jako spádová, a ředitel školy má povinnost žáka v takto vymezeném školském obvodu přijmout“. Dalším problémem je, jak postupovat v případě, že matka trvá na umístění postiženého dítěte do MŠ, která není vybavena bezbariérově, přestože v obci jsou další MŠ, které bezbariérové jsou. Vyhláška z roku 2005 říká, že zřizovatel musí zpřístupnit všechny MŠ ve spádovém obvodu jako bezbariérové, pokud má v MŠ postižené dítě.

Jednalo se i o **úhradě neinvestičních výdajů**. Úhrada neinvestičních výdajů obcemi, které jsou neinvestiční stranou dohody o spo-

lečném školském obvodu, je specifikována takto: „*Povinnost podílu na úhradě výdajů na školu byla v ust. § 178 zrušena, avšak povinnost přispívat na školská zařízení sloužící ZŠ byla zachována*“. Od 1. ledna 2013 už obce nemusí platit neinvestiční výdaje na školu, ale školou se myslí samostatná ZŠ pro základní vzdělávání. Obce však nebyly zbaveny povinnosti přispívat si na školská zařízení, což jsou školní družina, školní jídelna, školní klub. Obec, která je zřizovatelem školy, tak má možnost požadovat příspěvek na školská zařízení, a u soudních sporů by patrně uspěla, a to bez ohledu na to, že příslušný žák využívá školských služeb, tzn., zda přespolečný žák chodí např. do školní jídelny. Členové komise vidí zásadní problémy

v otázce alokace a zdrojů na zvyšování a zkvalitňování kapacit MŠ. Právní výklad ke školským spádovým obvodům bude zveřejněn na webu Svazu včetně odkazů na web MV a MŠMT.

Komise si dále vyslechla informace z 6. jednání Expertního týmu MŠMT pro společné vzdělávání, hovořila o zákonu o pedagogických pracovnících, o novele zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (nové povinnosti pro příspěvkové organizace), o zákonu o střetu zájmů, letních táborech dětí v záplavových oblastech atd. Zabývala se i omlouváním a uvolňováním dětí či očkovaním pětiletých dětí.

Dopravní komise, 23. března 2017

Členové komise byli informováni o **problematice stavebního zákonodárství**. V hodnocení OECD obsadila ČR 120. místo, což ukazuje na problém ve schvalovacích procesech stavebních řízení na území republiky. V ČR nejsou přesně určeny kompetence, a proto je podstatná i změna kompetenčního zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, kterým se určují jednotlivé ústřední orgány a upravuje jejich působnost. Stavební zákon nelze změnit bez změny ostatních zákonů. Dopravní komise se shodla, že je třeba podpořit změnu legislativy stavebního zákonodárství ve smyslu moderního evropského pojetí pro urychlení a zefektivnění výstavby dopravní infrastruktury, obdobně jako je tomu v SRN.

Dalším tématem byla **regionální doprava**, konkrétně koordinace návaznosti spojů vlakové a autobusové dopravy. V rámci deklarované spolupráce mezi odbornými komisemi Svazu a Asociace krajů se jednání zúčastnil Roman Hanák z dopravní komise AK a předal své zkušenosti z integrované dopravy Jihomoravského kraje. AK vytváří tlak, aby pomohla krajům udržet regionální dopravu a zajištění komfortu, nejstarší vozidla na tratích jezdí až 45 let. Z diskuse vyplynulo, že kapacity na tratích jsou snižovány také železniční nákladní

dopravou. Komise doporučila, aby minimálně 1x ročně proběhlo společné zasedání dopravních komisí SMO a AK, a to nejen k této problematice.

Komise dále jednala o **mzdách řidičů** autobusů. Roman Hanák informoval o řešení navýšení mezd řidičů autobusů dle nařízení vlády v Jihomoravském kraji. Je třeba, aby se touto problematikou zabývala vláda, která o navýšení mezd rozhodla svým nařízením. Stát by měl dát peníze na navýšení mezd, a to jak krajům pro řidiče linkových autobusů, tak i obcím pro řidiče MHD. Dopravní komise opět podpořila společný postup Svazu a AK ve věci finančních kompenzací za navýšení mezd řidičů autobusů vyvolané nařízením vlády a doporučila v této věci vyvolat společné jednání s vládou.

Závěrečným tématem byla povinná **aprobace učitelů dopravní výchovy**. Aprobace učitelů pro výuku dopravní výchovy je nedostatečná, někdy dokonce pedagogové nemají ani řidičský průkaz. Je potřeba pedagogy v tomto směru vzdělávat a zajistit tak kvalitní dopravní výchovu u dětí. Povinná aprobace by měla být stanovena MŠMT, a to přímo zákonem. Komise projedná tuto otázku se svazovou školskou komisí.

Pracovní skupina obcí II. typu, 28. března 2017

V první části jednání byli přítomní seznámeni se zkušenostmi vyplývajícími z **realizace pilotního projektu – vydávání občanských průkazů (OP) na obcích II. typu** ve spolupráci s MV a příslušnými obcemi III. typu. Projekt je realizován v obcích Skuteč a Chlumec nad Cidlinou. Po dohodě s krajem je určeno vydávání OP 1x za 14 dní po celý den, což se osvědčilo, vydáváno je 23 až 33 OP denně, za dobu fungování projektu jich bylo vydáno 300–400. Službu využívají spíše starší občané, mladé rodiny vyřizují OP malým dětem místo pasu pro cesty do zahraničí. V červnu bude projekt vyhodnocen s náměstkem ministra vnitra Petrem Mlsnou. Uvažuje se o zavedení této praxe na všech obcích II. typu, k čemuž je však nutná změna zákona, MV tomu příliš nakloněno není. Pracovní skupina navrhla pozvat Petra Mlsnu a sekčního ředitele odpovědného za výkon státní správy na příští jednání skupiny a doporučila vyvolat změnu příslušného zákona.

Dále se pracovní skupina zabývala **platy úředníků na městských úřadech**, konkrétně velkým množstvím počtu platových stupňů a samotnou výší ohodnocení, přičemž bylo kritizováno, že stupnice platových tarifů podle platových tříd a platových stupňů pro zaměstnance uvedené v § 5 odst. 4 uvádí, že zaměstnanec dosáhne 16. platového stupně po odpracování více než 32 let. Na krajských úřadech je přitom plat úředníků vyšší asi o 30%. Pracovní skupina navrhuje připravit urychlenou změnu „Stupnice platových tarifů podle platových tříd a platových stupňů pro zaměstnance uvedené v § 5 odst. 4“, zkrátit počet povinně odpracovaných profesních let na polovinu a zvýšit základ mzdy zaměstnanců na městských úřadech. Svaz by

přítom měl vypracovat dotazník, zjišťující jak se pohybují platy úředníků na různých úřadech (krajských, městských). Upozorňuje, že pokud nedojde k této změně, hrozí nedostatek úředníků.

Za nesystémové a nezákonné pak členové skupiny považují Nařízení vlády č. 564. Jde o změnu uprostřed rozpočtového období a navíc jde pouze o změnu platů částí zaměstnanců. Jedná se o platy u zaměstnanců technických služeb, některých příspěvkových organizací a organizačních složek. Zvýšení platů hradí obce bez jakékoliv kompenzace ze strany státu. Toto téma by mělo být zařazeno také na jednání nadcházejícího Sněmu Svazu.

Hovořilo se i o **problematice ochrany osobních údajů a tzv. pověřencích**. Na MV byla zřízena pracovní skupina, která vypracuje novelizaci zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v souvislosti s nařízením EU. Povinnost jmenovat pověřence vyplývá z článku 37 Obecného nařízení o ochraně osobních dat (GDPR), které je platné od 25. května 2018. Závěry z jednání této pracovní skupiny potvrzují, že pověřenec musí být fyzickou osobou, nicméně může se jednat o osobu v zaměstnaneckém poměru právnické osoby, menší obce tak budou moci využít právnické osoby. Pověřenec by mohl vykonávat funkci pro více obcí najednou, respektován musí být střet zájmů. V souvislosti se zákonem o střetu zájmů (tzv. Lex Babiš) členové pracovní skupiny doporučili, aby Svaz oficiálně požádal o odborný výklad.

Posledním tématem jednání pak bylo **dokonalejší separování domovního odpadu**. Obce ho řeší buď úhradou poplatku na osobu,

nebo poplatkem na číslo popisné – na popelnici. Mají daný rozpočet na likvidaci komunálního odpadu. Např. v Chlumci doplácet na likvidaci domovního odpadu částkou 1,4 mil. Kč. Od roku 2024 bude rozhodnutím EU zakázáno skládkování. Spalování je příliš drahé, proto je možností zlepšování efektivity separace recyklovatelného komunálního odpadu. V Hradci Králové se tento přístup osvědčil, úspora je až 40 %, na základě toho dostane město od Ekokomu příspěvek na svoz tříděného odpadu. Stát bude zvyšovat poplatky na skládkách, čímž se zvýší náklady obcím. Do ceny za svoz komunálního odpadu jsou započítány také ceny za výklop popelnice a hmotnost odpadu. V obcích, kde je poplatek na hlavu, se poplatek pohybuje

v rozpětí 500, 650 až 700 Kč za osobu ročně. Problémem jsou živnostníci, kteří využívají svozový systém obce, ale hradit nemohou, protože by muselo dojít k daňovému sladění, živnostníci platí 21 % DPH, obec platí DPH 15 %. Živnostníci tak využívají svozový systém obce prakticky načerno.

Pracovní skupina žádá komisi životního prostředí o vypracování nebo zprostředkování návodu na nejideálnější a nejekonomičtější nakládání s komunálním odpadem pro města, aby byly popsány výhody různých systémů a došlo tak ke sdružení různých zkušeností. Dále žádá vypracování srovnávací metodiky v návaznosti na připravované omezení možnosti skládkování, jak mají obce postupovat.

Bezpečnostní komise, 29. března 2017

Komise nejprve jednala o letecké záchranné službě a jejím financování. V některých krajích totiž funguje **letecká záchranná služba** ve striktně časově daném režimu. V médiích proběhla kauza, kdy předčasný vzlet vrtulníku letecké záchranné služby Ministerstvo zdravotnictví odmítlo zaplatit, jedná se o částku 10 tis. Kč. V případech, kdy záchranné složky fungují v rámci integrovaného záchranného systému 24 hodin denně a při mimořádných událostech si nedovolí žádné pochybení. Omezování času vzletů letecké záchranné služby není myslitelné, jedná se o záchranu lidských životů. V každém z krajů provozuje leteckou záchrannou službu jiný provozovatel.

Komise doporučuje získat více informací od jednotlivých zástupců záchranných složek a otevřít diskuzi. Omezování finančních prostředků záchranným složkám nepovažuje za dobré. Centrální zajištění letecké záchranné služby by bylo operativnější.

Považuje za nepřijatelné, aby se lidské životy zachraňovaly ve smlouvou určeném čase – při nevlétnutí porušuje navíc letecká záchranná služba zákon.

V další části jednání se přítomní věnovali možnostem, na co obce mohou žádat dotace v oblasti prevence kriminality, a o **zákonu o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich**. Zákon se MV podařilo prosadit prakticky bez pozměňovacích návrhů a začne platit od 1. července 2017 – *potřebné informace k němu budou zveřejněny v příštím čísle INSu*.

Projednávala byla také revizní vyhláška týkající se oprávnění úředních osob (jednotné zkoušky budou pro zaměstnance územněsprávních celků i pro zaměstnance státu ve služebním poměru) a tabákový zákon, který platí od 31. května 2017. Od tohoto data tedy platí, že pokud strážník dá příkaz k odvozu na záchyt a osoba tento záchyt nezaplatí, tak za strážníka platí záchyt obec. Obec si následně tento náklad může nárokovat od člověka, který byl na záchyt odvezen. Obec tak ve svých rozpočtech budou muset vyčlenit částku na záchyt. Záchyt platí ten, kdo dá k jeho provedení příkaz, pokud dá příkaz policista PČR, hradí MV, pokud strážník, hradí obec. Strážníci

mohou převážet podnapilou osobu, i přes možnost např. kolapsu, obec nese odpovědnost. Pokud o převoz na záchytku rozhodne lékař, hradí nemocnice.

Komise hovořila také o návrhu zákona o sociálním bydlení a **doplatku na bydlení**, který na něho navazuje. Předsedovi finanční komise Vladislavu Vilímcovi se podařilo prosadit tzv. opatření obecné povahy. Nástroj souhlasu obce by určitým způsobem mohl zachovat opatření obecné povahy. Pokud tedy někde bude koncentrováno více sociálně slabších osob a oblast bude směřovat ke stanovení sociálně vyloučené lokality, tak obec vyhlásí opatření obecné povahy, které musí schválit ORP, aby vše bylo transparentní a např. majitelé se mohli proti opatření odvolat. Pokud toto opatření obecné povahy bude schváleno, tak se v lokalitě již nebudou moci vyplácet další nové doplatky na bydlení.

Pozornost přítomných byla věnována i jednorázovému **mimořádnému odškodňování – rozdíl mezi JDSHO a HZS**. Jednorázové mimořádné odškodnění členů jednotky dobrovolných hasičů vyplývá z toho, že dobrovolný hasič není zaměstnancem státu. Záležet tak bude na obcích, jak své dobrovolné hasiče připojistí. Podle sdělení HSZ se tato situace nyní řešit nebude. *Vyjádření HZS k této problematice bude zveřejněno v některém z dalších čísel zpravodaje*.

Závěrem komise ještě jednala o **připojištění pro demolice budov** (jedná se cca o částku 3000 Kč při ceně majetku 400 mil. Kč) a o pojištění vozidel, která nejezdí (např. veteránů). Svaz v tomto případě půjde proti pojistitelům, kteří na jedné straně prosazovali zvýšení částky povinného ručení, kterou mají zaručenu, ale na druhé straně prosazují opět pojištění aut, která nejezdí, nemají to podloženo žádnou analýzou a policisté každé auto kontrolují.

V rámci různého se pak ještě jednalo o **letních táborech v záplavových oblastech**. Komise doporučila přehodnocení aktivních zón záplavových území a jejich přesné stanovení.

Výzvy • nabídky • oznámení

■ OZNÁMENÍ

Od června bude možný zápis do registru vozidel na jakémkoliv ORP

Dne 3. března 2017 vyšel ve Sbírce zákon č. 63/2017, kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Novelou dochází ke zrušení místní příslušnosti správních orgánů v oblasti vedení registru silničních vozidel a v oblasti schvalování technické způsobilosti jednotlivě vyrobených nebo dovezených vozidel a přestaveb vozidel. Místní příslušnost již nebude určována sídlem nebo bydlištěm žadatele, jak tomu bylo doposud, ale žadatel si bude moci zvolit úřad (ORP) dle vlastního uvážení. Zákon č. 63/2017 je účinný od 1. června 2017.

■ OZNÁMENÍ

Na žáky dostanou obce z RUD více než v loni

Ministerstvo financí zveřejnilo předběžný odhad výše prostředků plynoucích z objemu sdílených daní v roce 2017 obcím na žáky základních škol a dětí v mateřských školách. Na základě predikce daní na rok 2017 uvedené ve státním rozpočtu na rok 2017, dle váhy kritéria „počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí“ a počtu dětí MŠ a žáků ZŠ k 30. září 2016 se předpokládá, že

objem „prostředků plynoucích za žáky“ pro rok 2017 bude ve výši cca **9180 Kč** na žáka. Tento údaj je předběžný, skutečný objem „prostředků plynoucích za žákem“ tak bude záviset na skutečném inkasu daní v roce 2017. Pro rok 2016 činí objem „prostředků plynoucích za žáky“ 8 806 Kč na žáka.

Více informací naleznete na stránkách Ministerstva financí.

■ OZNÁMENÍ

Soutěž Zlatý erb 2017 zná své vítěze

V průběhu slavnostního galavečera jubilejního 20. ročníku konference ISSS byly předány ceny soutěže Zlatý erb 2017 o nejlepší weby a elektronické služby měst a obcí.

Soutěže se aktivně zúčastnily obce a města z celé ČR. Celkově se letos zapojilo 504 přihlášených projektů obcí a měst včetně elektronických služeb, ve srovnání s minulým ročníkem se počet soutěžících navýšil o více než 50 %. Do kategorie Cena ministryně pro místní rozvoj, která se uděluje v rámci celo-

státního kola soutěže za nejlepší turistickou prezentaci, se přihlásilo 75 projektů.

Nejlepší webová stránka obce

1. Chudarov (Ústecký kraj)
2. Praha-Kunratice
3. Okříšky (Kraj Vysočina)

Nejlepší webová stránka města

1. Jihlava
2. Cheb
3. Vsetín

Kategorie Smart City a nejlepší elektronická služba

1. Nové Město na Moravě:

Otevreno.nmm.cz

2. Písek: InCity

3. Hradec Králové:

Otevřená data Hradec Králové

Mimořádně byla udělena také cena Jana Savičského obci Chudarovu za bezchybné splnění kritéria povinných informací.

■ NABÍDKY

Workshopy MF pro zástupce měst a obcí

Ministerstvo financí nabízí zástupcům obcí možnost školení v oblasti řízení a kontroly veřejných financí. Tyto workshopy jsou určeny především starostům a zaměstnancům obecních úřadů, např. účetním, interním auditorům, kontrolorům, a měly by pomoci k lepší orientaci v legislativních požadavcích, které jsou/budou na obce kladeny. Cílem workshopů bude také ukázat, jak naplnit zákonné požadavky tak, aby se staly nástrojem při řízení obce.

Workshopy, které jsou bez vstupního poplatku, budou v roce 2017 realizovány pro města a obce v těchto termínech:

duben Karlovarský kraj

květen Moravskoslezský, Plzeňský a Olomoucký kraj

červen Zlínský a Jihočeský kraj

červenec Pardubický a Jihomoravský kraj

srpen Kraj Vysočina, Středočeský kraj a MČ hl. m. Prahy – část

září Liberecký a Středočeský kraj, MČ hl. m. Prahy – část

říjen Ústecký a Královéhradecký kraj

Na co se můžete těšit?

- Představení principů návrhu zákona o řízení a kontrole veřejných financí
- Principy 3E
- Metodika řízení rizik
- Výstupy z analýzy systému kontrol – kdo a za jakých podmínek může kontrolovat obec
- Kontrolní řád – jaká jsou práva a povinnosti obce v průběhu kontroly
- COSO – rámec pro vnitřní kontrolní systém
- Aplikace na vizualizaci hospodaření obcí – využívání dat ve veřejné správě

Školení povedou zaměstnanci Centrální harmonizační jednotky MF. Města a obce budou vždy včas obeslány pozvánkou.

Kontakty: e-mail: workshopyCHJ@mfc.cz, Ing. Radka Kapounová, tel.: 257 044 869

